

WYDANIE:
A B

Cena 10 groszy

WAPROTI EXPRES ILUSTROWANY

Ex-cesarzowa ZYTA, matka Ottona Habsburga, bawi w Rzymie w celu nawiązania stosunków rodzinnych z włoską rodziną królewską.

F. E. Sillanpää, pisarz fiński jest najpoważniejszym kandydatem do nagrody literackiej Nobla na r. 1933.

Rok XI.

NIEDZIELA, 22 PAŹDZIERN. 1933 R.

CENA 10 GROSZY

Nr. 292

SEJM BĘDZIE ZWOŁANY

w pierwszych dniach listopada na sesję budżetową.

Pogłoski o rekonstrukcji rządu.-B. premier Prystor objąć ma stanowisko wicepremiera.

Warszawa, 20 października.

(B) W ciągu bieżącego tygodnia rada ministrów uchwali ostateczny preliminarz budżetowy na rok 1934/35. W pierwszych dniach przyszłego tygodnia preliminarz budżetowy przesłany będzie do druku, a następnie do sejmu.

W związku z tem w ciągu nadchodzącego tygodnia na jednym z odbywanych obecnie 3 razy tygodniowo posiedzeń rady ministrów, zapadnie decyzja o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej do podpisu dekretu,

ZWOŁUJĄCEGO SEJM I SENAT DO WARSZAWY NA PIERWSZE DNI LISTOPADA R. B.

Jak słycać z kół politycznych dobrze poinformowanych, rząd ma zamiar i w tym roku — zgodnie z przyjętym już od lat zwyczajem — dopuścić do sesji sejmowej 4-miesięcznej, to znaczy, że wykorzystane będzie uprawnienie Prezydenta Rzplitej do odroczenia sejmu w wybranym przezeń momencie na okres 30 dni.

Niewiadomo dotąd, czy odroczenie nastąpi w pierwszych dniach po otwarciu sejmu, czy też w okresie późniejszym, jak to miało miejsce w roku ubiegłym.

Często powtarzane w ciągu ostatnich dni

POGŁOSKI O DALEKO IDĄCEJ REKONSTRUKCJI RZĄDU PREMJERA JĘDRZEJEWICZA OSTATNIO UCICHŁY,

a według naszych wiadomości — o ile do rekonstrukcji wogóle dojdzie — to o-

graniczy się ona zaledwie do 2 — 3 tek ministerjalnych.

Powodem do pogłosek o rekonstrukcji rządu stała się w ostatnich dniach obecność b. premiera Prystora w War-

szawie, który przybył ze swej posiadłości Borki pod Wilnem i odbył w Warszawie kilka konferencji, a m. in. dłuższą naradę z premierem Jędrzejewiczem. W pewnych kołach

WYSUWANA JEST MOŻLIWOŚĆ POWOŁANIA B. PREMJERA PRYSTORA NA STANOWISKO WICEPREMJERA LUB MINISTRA KOMUNIKACJI.

Pięć milionów koron miesięcznie otrzymywali z Niemiec hitlerowcy, działający w Czechosłowacji. — Jak rząd czeski walczy ze stronnictwami antypaństwowymi

Praga, 20 października.

(PAT) W wyniku rewizji, przeprowadzonej w lokalach rozwiązanego stronnictwa niemieckich narodowych

sojalistów i w mieszkaniach członków stronnictwa, skonstatowano, że stronnictwo to otrzymywało stałe subsydium z Niemiec w wysokości 5 miljo-

nów koron miesięcznie.

Przeprowadzona zostanie jeszcze rewizja w lokalach klubu sejmowego i senackiego stronnictwa. Lokale te są narazie opieczetowane.

Parowiec japoński zatonał 70 osób poniosło śmierć

Tokio, 20 października.

(Pat) Parowiec japoński „Yaszimamaru“ na pokładzie którego znajdowało się 80 ludzi, w tem 58 ludzi załogi, zatonał w pobliżu Kobe.

Przyczyną katastrofy był pożar, który wybuchł na okręcie.

Tokio, 20 października.

(PAT) Według ostatnich danych w katastrofie japońskiego parowca Jaszimamaru zginęło prawdopodobnie około 70 osób.

Uratowano 51 osób. Ci, którzy zdołali uratować się, opisują okropne sceny, jakie rozgrywały się w chwili, gdy okręt zaczął tonać.

Walki z powstańcami w Sjamie

10 tys. dolarów nagrody za schwytanie księcia buntownika

Bangkok, 20 października.

(Pat) Rząd wyznaczył nagrodę 10 tysięcy dolarów za schwytanie księcia Bovaradej.

Wojska rządowe, znajdujące się na północy kraju, posuwają się w kierunku południowym, by zaatakować głów-

ne siły powstańców. W stolicy i w okolicach, gdzie ogłoszono stan wojenny, panuje spokój.

Rząd domaga się, by powstańcy, którzy opanowali lotnisko w Donmuang, poddali się, w przeciwnym razie grożą im bombardowaniem.

Uznanie Sowietów przez Stany Zjednoczone

nastąpi już w najbliższym czasie

Paryż, 20 października.

„Notre Temps“ donosi, że sen. Borah wypowiedział się za podjęciem stosunków z Sowietami.

„Im bliższy kontakt — oświadczył Borah — będzie łączył rządy kapitalistyczne z Sowietami, tembardziej komunizm będzie tracił teren“.

Piątkowy „Le Matin“ donosi, że na skutek wymiany zdań prezydenta Roosevelta z członkami rządu, zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż nastąpi oficjalne uznanie Sowietów przez Stany Zjednoczone, jeszcze przed dniem 1 listopada.

Jaki jest stan armii francuskiej

Od roku 1913 stan liczebny zmniejszył się dwukrotnie

Paryż, 20 października.

Płk. Magne w piątkowym „Petit Journal“ podaje interesujące dane, odnoszące się do armii francuskiej.

Jak się okazuje, armia francuska liczyła w kwietniu 1913 r. — 600.000 ludzi w kraju, 150.000 ludzi w kolonjach. Okres służby wojskowej wynosił wtedy 2 lata.

W roku 1914 przy 3-letnim okresie służby wojskowej Francja posiadała —

800.000 wojsk w kraju i 170.000 w kolonjach.

W r. 1922 przy 18-miesięcznej służbie wojskowej Francja miała 450-tysięczną armię w kraju i 224 tys. w kolonjach.

W r. 1932 przy rocznej służbie wojskowej armia liczyła już tylko 321 tys. w kraju i 224 tys. w kolonjach.

W r. 1933 armia francuska w metropolii i kolonjach wyraża się cyfrą 295 tys. żołnierza.

Wysuwana jest możliwość powołania B. premiera Prystora na stanowisko wicepremiera lub ministra komunikacji.

Praga, 20 października.

(PAT) Przedłożony przez rząd w parlamencie projekt ustawy o stronnictwach, których działalność jest antypaństwowa przewiduje, że stronnictwa takie mogą być rozwiązane na podstawie decyzji władz administracyjnych.

Członkowie rozwiązanego stronnictwa tracą prawo wyborcze na okres trzech lat, mogą być internowani i może być zarządzone zniesienie w odniesieniu do nich tajemnicy listowej, telefonicznej i telegraficznej.

Mandaty parlamentarne i samorządowe rozwiązane stronnictwa tracą swą ważność. W miejsce posłów parlamentarnych rozwiązane stronnictwa nie wchodzi nikt, tak że skutkiem tego liczba posłów w parlamencie zostaje zmniejszona. Ma to wielkie znaczenie, gdyż zmniejsza się w ten sposób wysokość większości parlamentarnej, która wynosi w normalnych warunkach minimum 151 posłów (parlament liczy 300 członków), jedynie dla spraw, wymagających większości kwalifikacyjnej, przewiduje ustawa obliczenie tej większości według normalnej liczby posłów, t. j. 300.

Projekt przewiduje ważność ustawy do 1 stycznia 1935.

Eskadra polska

nie wystartowała jeszcze z Bukaresztu.

Bukareszt, 20 października.

Z powodu niepomyślnych warunków atmosferycznych (panuje silne niskie zachmurzenie), eskadra samolotów polskich nie mogła wystartować dzisiaj w drogę powrotną.

Sztylet honorowy faszystów

dla narodowych socjalistów.

Berlin, 20 października.

Generalny sekretarz włoskiej partii faszystowskiej Starace przekazał zastępcy kierownika partii narodowo-socjalistycznej Hessowi za pośrednictwem konsula w Monachium sztylet honorowy partii faszystowskiej.

Strejk farmerów

w Stanach Zjednoczonych

Nowy Jork, 20 października.

(Pat) Związek farmerów w stanie Minnesota „Farm Holiday Association“ proklamował, począwszy od soboty, — strajk farmerów w celu zmuszenia Waszyngtonu do opracowania kodeksu dla rolnictwa.

Farmerzy mają również nadzieję, że doprowadzą do podwyższenia cen produktów rolnych.

Jutrzejszy

(niedzielnny)

„EXPRESS“

ukáže się w objętości

12 stron

Cena numeru

10 groszy

KRAKÓW

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11-1 przed południem i od 5-7 wieczorem. ADMINISTRACJA (dział sprzedaży pisma) od 9 rano — w południe i od 4-7 wieczorem — (dział usługowy) od 9 rano — i w południe i od 4-7 wieczorem
ADRES TELEGRAFICZNY: „Express Ilustrowany“, Kraków, KONTA P. K. O. Oddziału krakowskiego, Kraków 411-700

Posiedzenie krakowskiego pogotowia ratunkowego

Kraków, 20 października.

Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie nowo wybranego krakowskiego towarzystwa ratunkowego. Przewodniczył prezes Jan Krzyżanowski, który powitał nowych członków towarzystwa w osobach dr. Ciećkiewicza, inż. Rakusza i ks. kanonika Zdebskiego. Nadto prezes Krzyżanowski przedstawił szczegółowe sprawozdanie finansowe i zaznaczył, że wpływy pieniężne maleją, podczas gdy wydatki rosną z powodu stale wzrastającej liczby interwencji pogotowia ratunkowego. Obecnie pogotowie niesie pomoc przeciętnie 1.500 razy miesięcznie. W zakończeniu zastanawiano się nad sposobem wyszukiwania nowych źródeł dochodu dla tej pożytecznej instytucji, jaką jest dla Krakowa Towarzystwo Ratunkowe.

Zuchwałę włamanie pod Chrzanowem

Chrzanów, 20 października.

Nocy ubiegłej do mieszkania Ludwika Chrzyszczaka we wsi Poręba-Zogoty w pow. chrzanowskim włamali się złodzieje przez wyjęcie szyby w oknie. W czasie gdy sprawcy plądrowali mieszkanie, przebudziła się siostra Chrzyszczaka, i widząc złodziei chciała wszcząć alarm.

Jeden z opryszków doskoczył do niej w tym momencie i przycisnął ją twarzą do łóżka, uniemożliwiając jej w ten sposób wołanie o pomoc. Tymczasem drugi opryszek spakował do worka szereg przedmiotów. Obaj złodzieje zbiegli pod osłoną nocy. Policja wszczęła za nimi poszukiwania.

Nagły zgon

Kraków, 20 października

Wczoraj o g. 9 wieczorem przechodnie na ul. Jagiellońskiej zauważyli na chodniku leżącego starszego mężczyznę nie dającego oznak życia. Przybyli na miejsce posterunkowy wezwał pogotowie, którego lekarz stwierdził śmierć. Jak się okazało, zmarłym jest krawiec Stanisław Grochał (Szewca 21). Zwołki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

NOCNY DYŻUR APTEK.

„Apteka pod Białym Orłem“, Rynek A-B 15. „Apteka“, ul. Łobzowska 6. „Apteka pod Świętą Kingą“, ul. Orzechówka 9. „Apteka pod Złotym Lwem“, ul. Długa 4. „Apteka pod Murzynem“, ul. Krakowska 19. „Apteka pod Orłem“, Plac Zgody 18, w Podgórzu.

REPERTUAR TEATRÓW.

Teatr M. im. J. Słowackiego — o godz. 20-ej „Słuby panieńskie“.
Teatr Bagatela — o godz. 8-ej wieczorem: „Królowa Przemienności“.
Teatr „Domu Żołnierza“ — o godz. 8-ej — „Szalona dziewczyna“.

REPERTUAR KIN.

ADRJA: — „Dzieje grzechu“.
APOLLO: — „Zdobycie cie musze“.
ATLANTIC: — „Chandu“ i „Wschód słońca“.
PROMIEN: — „C. K. Komenda serc“.
SŁONCE: — „Congorilla“.
SZUKA: — „Toto“.
ŚWIT: — „Nowoczesny Robinson“.
UCIECHA: — „Turbina 50.000“.

Radjoprogram

KRAKÓW.

7.00—7.55: Audycja poranna, 11.30: Przegląd Prasy Polskiej, 11.50: Program na dzień bieżący, 11.57: Sygnał czasu, 12.05: Płyty, 15.30: Transmisja z Warszawy, 16.00: Audycja dla chorych ze Lwowa, 16.40—17.50: Transmisja z Warszawy, 17.50: Płyty, 18.00—19.05: Transmisje z Warszawy, 19.05: „Co słyhać na świecie“, — omówi dr. J. Reguła, 19.20: Rozmaitości, komunikaty, 19.25: Kwadrans literacki, 19.40: Program na dzień następny, 19.45—24.00: Transmisja z Warszawy.

Jak Maliszowie zachowują się w więzieniu

Malisz jest zupełnie złamany, natomiast jego żona w dalszym ciągu jest zupełnie spokojna

Kraków, 20 października.

Kilka dni tylko dzieli nas od rozprawy doraźnej przeciwko Maliszom. „Express Ilustrowany“ zdołał zdobyć

garść szczegółów z więzienia śledczego św. Michała, w którym przebywają Maliszowie. Jak się okazuje, Malisz jest złamany na duchu. Popadł on w silną

depresję.

W ciągu całego dnia krąży niespokojnie po celi, a w nocy zeskakuje często z pryczy i przemierza celę z kąta w kąt. Schudł on straszliwie. Oczy biegają mu niespokojnie. Ręce trzęsą się.

Jest rzeczą charakterystyczną, że Malisz, który zawsze chełpił się, że jest bezwyznaniowcem i ateistą — modli się obecnie w więzieniu żarliwie.

W rozmowach w dalszym ciągu bierze na siebie całą winę, twierdząc, że żona jego była tylko biernym świadkiem zbrodni. Błaga też wszystkich, by rozprawa odbyła się jaknajwcześniej, GDYŻ CHCE PONIEŚĆ JUŻ KARĘ ZA SWÓJ CZYN.

Zupełnie inaczej zachowuje się Maliszowa. Jest zupełnie spokojna i nie zamalała się. Z tak niezmaconym spokojem opowiada o swych czynach, że budzi to zdumienie. Twierdzi też, że mąż był tylko bezwolnym narzędziem w jej reku i że to w jej głowie powstał plan napadu na listonosza. Gdy mąż ociągał się i chciał z tego zrezygnować, namawiała go tak długo, aż uległ.

Przyznaje się też w dalszym ciągu, iż sama zastrzeliła Suesskindową i zraniła jej córkę. Jak się okazuje, badanie psychiatryczne Maliszów znów się przeciągnęło, ponieważ wyłonił się szereg dodatkowych kwestyj. W razie, gdyby badania te potrwały jeszcze dłużej — termin rozprawy doraźnej, wyznaczony na 25 b. m., przesunięty będzie o kilka dni.

Echa zająć w Kasynie Wielkiej

Przed sądem apelacyjnym w Krakowie toczyła się dziś rozprawa o ekscesy w Kasynie Wielkiej w styczniu r. b. Uczestników tych zająć, 27 włościan, skazał sąd okręgowy w Nowym Sączu na kary od roku do trzech i pół lat więzienia.

Wczoraj rozprawa odbyła się przed sądem apelacyjnym. Na rozprawie przy było tylko 8 oskarżonych, wobec czego sprawę pozostałych oskarżonych wylączono. Po przeprowadzeniu rozprawy, sąd zatwierdził wyrok pierwszej instancji, tylko Emilowi Miecherczykowi zniżył karę do roku więzienia.

Tajemnicze postrzelenie

Kraków, 20 października.

Tajemniczy wypadek miał miejsce w lesie pod Mielcem.

Rano udał się do lasu rolnik Wojciech Szkoda, w celu narabiania drewna. Gdy po upływie kilku godzin nie wracał do domu, na poszukiwania jego udała się cała rodzina. Znalaziono go w dużej kałuży krwi. Jak się okazało, Szkoda został postrzelony w głowę. W ciężkim stanie przewieziono go do szpitala. Szkoda nie wie, kto go zranił, ponieważ strzał padł z tyłu.

Włamanie w Krakowie

Kraków, 20 października.

Zuchwałego włamania dokonano wczoraj do mieszkania Kazimierza Boguszewskiego przy al. 3 Maja. Jakis nieznanzy złodziej wszedł przez otwartą górną część okna do mieszkania i splądrował je.

Łupem złodzieja padło ubranie męskie, zegarek i pewna kwota pieniężna. Ogólna strata wynosi 250 zł. Po dokonaniu kradzieży złodziej zbiegł.

NAJTANSZE źródło zakupu tylko wprost w wytwórni konfekcji dziecięcej
„MODA DZIECIĘCA“ Kraków, Rynek Gł. 17, w podwórku (Przechodnia na ul. Bracką)

Przemówienia prokuratora i obrońców w procesie o zająć w Łapanowie

Kraków, 20 października.

Wczorajszy, jedenasty dzień rozprawy o zająć w Łapanowie poświęcony był wywodom stron. Rozprawie towarzyszyło wielkie zainteresowanie publiczności, która od samego rana zapelniała salę po brzegi.

Jako pierwszy zabrał głos prokurator dr. Szypuła, rozpoczynając swe przemówienie od następujących słów: „Wysoki Trybunał, rozprawa w ciągu ostatnich kilkunastu dni roztoczyła tu na sali smutny obraz krwawych zająć, w czasie których dopuszczono się strasznej zbrodni — tłum rzucił się na stróżów bezpieczeństwa, ładu i spokoju publicznego. W wyniku zająć padło kilka trupów, kilka osób odniosło ciężkie rany, kilkadziesiąt cięższych“.

Prokurator wykazuje następnie złą wolę oskarżonych, jako szczególnie czynnych w tłumie, i pokolei omówił winę poszczególnych oskarżonych. Następnie przeszedł mówca do scharakteryzowania zeznań świadków i tak kończy:

„Przewód sądowy wykazał, że oskarżeni rzucili się na przedstawicieli władz, pełniących swą ciężką służbę i innych do tego wzywali. Wymaga to potępienia i dlatego proszę o wydanie wyroku, zasądającego wszystkich oskarżonych, stosownie do ich winy“.

Z kolei zabrał głos obrońca dr. Warenhaupt. Rozpoczyna on od opisu

strzelaniny, omawiając ją początkowo jednostronnie, co wywołuje interwencję przewodniczącego, który wzywa obrońcę do spokoju.

Adwokat opisuje przebieg zająć, poczem przechodzi do ich genezy. W dalszym ciągu przechodzi adw. dr. Warenhaupt do omówienia sytuacji przed zająć i po nich, wykazując, że można ich było uniknąć, używa jednak przytem takich zwrotów, że przewodniczący jeszcze trzykrotnie przywołuje obrońcę do porządku.

Wreszcie mówca porusza wyniki postępowania dowodowego, starając się wykazać, że nie obciążały ono dostatecznie lub też wogóle nie obciążały oskarżonych i w konkluzji prosi o wyrok uniewinniający.

Ostatnia część przemówienia tego obrońcy wywołała cały szereg scysy z przewodniczącym, który wielokrotnie upominał i odbierał mu głos. Wreszcie przemówienie wygłosił adw. Wusatowski, który przeprowadził polemikę prawną z aktem oskarżenia i omówił dokładnie postępowanie dowodowe. W konkluzji obrońca ten, jak i jego poprzednik, prosił trybunał o wyrok uniewinniający.

Następnie oskarżeni skorzystali z ostatniego słowa, poczem przewodniczący, wicyprezes dr. Krupiński, zapowiedział ogłoszenie wyroku w najbliższy poniedziałek na godz. 10 rano.

Afera skarbowa w Żywcu

Urzednicy przed sądem apelacyjnym w Krakowie

W lipcu ub. roku wykryto w Żywcu wielką afere.

Pod zarzutem sprzeniewierzenia w ciągu kilku lat około miliona złotych, aresztowano szereg urzędników skarbowych. Między innymi aresztowany został urzędnik Adam Rudecki, oskarżony o sprzeniewierzenie 60.000 zł. z wpłat podatków. W czasie rozprawy przed sądem okręgowym w Wadowicach przyznał się on do winy i zeznał, że przy jego pomocy, przyjaciel jego, Karol Majdak, sprzeniewierzył 45.000 złotych. Rozprawę wobec tego przerwano i aresztowano Majdaka. Majdak dostał skazany na 6 lat i 10.000 złotych

grzywny, a Rudecki na 7 lat więzienia i 30.000 zł. grzywny. Ponadto pozbawiono obu praw obywatelskich na 10 lat.

Wczoraj przed sądem apelacyjnym w Krakowie sprawa ta była rozpatrywana ponownie przez sędziów: wicyprezesa Potemę, Kawęckiego i Gardulskiego. Oskarżał prok. Suchewicz. Majdaka bronił adw. Aschenbrenner, a Rudeckiego — adw. Kulpa. Sąd skazał Majdaka na 4 lata więzienia i utratę praw obywatelskich na 5 lat, a Rudeckiego na 6 lat więzienia i utratę praw obywatelskich na 10 lat. Obu zwolniono z zapłacenia grzywny.

Bolączki przedmieść krakowskich

P. prezydent dr. Kaplicki osobiście dokonuje lustracji

Jak wiadomo, Wielki Kraków posiada liczne przedmieścia powstałe przez przyłączenie do miasta gmin o charakterze wiejskim. Gminy te wysuwają szereg postulatów gospodarczych, kulturalnych, zdrowotnych, komunikacyjnych i t.d. których zaspokojenie staje się coraz pilniejsze.

W związku z tem prezydent Krakowa dr. Kaplicki zajął się szczegółowo zbadaniem tej sprawy. Objędzia on osobiście od pewnego czasu te dzielnice,

bada panujące tam stosunki, by w ten sposób ustalić program prac miejskich. Niezależnie od tego, prezydent zapoznając się z zagadnieniami i rozwojem życia przedmieść, wydaje doraźne zarządzenia celem usunięcia braków niecierpiących zwłoki.

Prezydent dr. Kaplicki zlustrował do tychczas dzielnice Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Debniki, Zakrzówek i Ludwinów.

Narodowi socjaliści polscy na usługach Hitlera

Inż. Żmizdiński demaskuje na rozprawie sądowej działalność jednego z przywódców tej partji

Katowice, 20 października. Pod przewodnictwem sędziego dr. Ficzcza rozpatrywana była dziś w sądzie grodzkim niezmiernie sensacyjna rozprawa, która rzuciła światło na stosunki panujące w partji narodowych socjalistów polskich oraz na rolę Niemców w tej partji.

Sprawa ta odbyła się z oskarżenia adwokata Wacława Kozielskiego, organizatora narodowych socjalistów w Polsce przeciwko Józefowi Grali, Aleksandrowi Żmizdińskiemu i Milanowi Miśkiewiczowi o zniesławienie.

Tło tej sprawy przedstawia się następująco: Kozielski, organizując ruch narodowo-socjalistyczny założył jednocześnie własny organ pod nazwą „Jedna karta”. Później nieco powstał organ na Śląsku pod nazwą „Błyskawica”.

Mimo wspólnej ideologii oba organy zaczęły walczyć ze sobą. Skończyło się na tem, że Kozielski na jednym z zebrań narodowych socjalistów na Śląsku został wykluczony z partji.

Przewodniczący partji zarzucił Kozielskiemu utrzymywanie kontaktu z hitlerowcami z Niemiec. Nazwano go bez ogródek „szkodnikiem państwa polskiego” i jak się wyraził inż. Żmizdiński — powinien on za to wisieć na stryczku.

Na rozprawie dzisiejszej oskarżony

Żmizdiński wyjaśnił sądowi że zarzucane Kozielskiemu czyny podtrzymuje w całej rozciągłości.

Kozielski pewnego dnia, w towarzystwie oskarżonego Miśkiewicza, spotkał się z niejakim Baumanem z Berlina, który zajmuje stanowisko w ruchu hitlerowskim w Niemczech, jako szef propagandy zagranicznej.

Bauman w rozmowach przeprowadzonych z Kozielskim miał mu oświadczyć, że wypłaci mu 20 tysięcy marek niemieckich, o ile narodowi-socjaliści polscy pójdą po linii wskazań Hitlera.

Mimo, iż Kozielski wiedział, kim jest Bauman, nie zaniechał dalszych konferencji. Czy Kozielski otrzymał coś, tego nie stwierdził.

Dalej Żmizdiński opowiada, że Kozielski domagał się usunięcia z lokalu portretu Prezydenta Rzplitej Mościckiego, mówiąc, że rządy obecne obali się prędzej, czy później, a wówczas on obejmie władzę. Kozielski miał również propagować w swych okolicznościach kte-

runek filokomunistyczny.

Na prawdziwość tych zarzutów oskarżony prosił sąd o wezwanie szeregu świadków między innymi starostę bedzińskiego Boxe, oraz zażądał dołączenia do akt sądowych protokołu śledztwa, toczącego się przeciwko Kozielskiemu w prokuraturze.

Kozielski na wszystkie te zarzuty miał tylko tę odpowiedź, że Bauman interesował go, jako człowiek inteligentny i obeznaný dokładnie z programem hitlerowskim.

Sąd odroczył sprawę celem powołania świadków.

REPERTUAR ŚLĄSKI.

Kino „Apollo” Bielsko. „Jej Królewskiej Mości” z Lilią Harvey.
Kino Miejskie Bielsko. „Człowiek małpa”.
Kino Miejskie Bielsko. „Wujek Mores”.
Katowice Teatr Polski. „Stefek”.

Dziś słońce i ciepło, jutro deszcz i wiatr!

Tego nie zniesie nawet najzdrowsza cera bez uprzedniego przygotowania; silne wahania temperatury powodują szorstką i wiotczącej. Krem biologiczny

Eukotol S

chroni doskonale cerę przed szkodliwymi wpływami atmosferycznymi. By każdemu dać możność wypróbowania naszego kremu biologicznego i przekonania się o jego zbawiennym działaniu, obniżyliśmy znacznie ceny: duże pudełko kosztuje teraz tylko zł 1.40 małe „ „ „ „ „ zł 0.75

Pełna fabela wygranych Loterii Państwowej

Warszawa, 20 października.

W drugim dniu ciągnięcia loterii główne wygrane padły na następujące numery:

Zł. 15.000 na nr. 52822
Zł. 2.000 na nr. 10704
Zł. 1.000 na nr. 65227 85696 126420
Zł. 400 na nr. 47696 52653 65749 167857.

Po zł. 200 na nr. 30080, 63514, 64085, 74885, 78388, 83927, 117112, 131556, 136528, 163956.

Po zł. 150 na nr. 1368 2175 10687 29551 30173 31418 31674 32197 37947 40252 45225 50235 54171 57282 61171 65350 68633 68997 73496 74164 87937 91540 94587 112111 114884 120558 126587 127861 135819 149156 151310.

W następnym ciągnięciu padło: Po zł. 1000 — 17522 43947 119178 129365.

Po zł. 500 — 22675 35884 141320 148698 123893 162755 165513.

Po zł. 400 — 1810 6689 9672 22991 66626 86932 109002 115147 118123 140900 160643.

Po zł. 200 — 2514 9804 34760 37650 65835 103089 114019 120529 129022 137498 143933 158115 169656.

Po zł. 150 — 2648 3655 10238 26513 30341 38769 41125 44889 48862 50208 62524 62775 71945 72781 76135 77173 81212 83685 85498 90885 91649 95778 99656 104142 105877 113260 117204 118664 133064 136235 139555 139897 141440 149311 150962 157649 163046 169195.

W pierwszym dniu ciągnięcia padły następujące stawki:

66 517 608 10 1944 166 91 371 426 514 765 850 2056 78 127 32 250 362 520 727 696 71 3026 20 67 114 75 271 92 428 55 550 663 850 4051 70 202 28 34 68 462 688 772 993 5109 318 73 418 28 523 623 94 96 849 6269 89 337 412 565 763 73 7037 43 95 108 491 504 30 88 763 8027 82 909 9007 196 324 68 435 836 39 41 92 10046 49 101 89 201 451 640 758 910 11021 181 351 416 544 641 800 937 12150 267 393 521 698 13321 503 624 706 815 900 59 14034 156 417 562 99 637 15130 354 411 762 93 814 26 29 16029 136 577 650 807 31 17014 52 64 234 85 383 443 606 25 34 821 18095 153 347 61 512 81 662 747 86 885 19015 100 257 449 77 667 69 828 920 20067 278 395 510 84 605 40 84 87 719 23 38 813 34 21056 370 559 61 97 820 25 44 22010 133 245 375 500 609 62 70 737 90 95 808 912 26 23023 476 666 77 819 24191 98 296 511 31 731 47 971.

25074 203 57 64 300 96 528 67 681 912 49 26139 94 291 638 48 812 27009 126 314 481 520 66 643 965 28065 87 153 80 91 221 56 310 17 34 552 707 29151 60 220 54 302 456 523 66 72 618 871 921 30058 215 303 553 59 72 609 46 72 809 902 31063 70 259 364 458 681 873 992 32159 274 392 888 33293 378 422 504 05 61 749 888 34212 388 415 567 76 83 86 644 797 974 35321 87 98 575 759 36021 311 516 606 84 96 750 841 37006 104 533 86 672 809 17 40 83.

38170 80 339 752 39238 666 76 837 938 40022 70 115 301 15 944 97 41004 126 58 225 80 424 59 93 523 633 81 710 89 802 42032 120 43 218 83 348 79 411 12 57 507 600 767 78 79 43057 97 106 350 519 49 744 75 825 44019 46 57 120 29

Oszukańczy fabrykanci „portera bezalkoholowego”

B. poseł ukraiński i b. komornik osadzeni w więzieniu. — Wierzyciele stracili 160 tysięcy złotych

Lwów, 20 października.

(d) Jeszcze w ubiegłym roku w rozsprzedaży we Lwowie okazało się piwo „Porter bezalkoholowy” we fiaskach.

Piwo to reklamowane silnie na Targach Wschodnich miało być „konku-

rencyą” dla doskonałego portera żywieckiego. Niestety napój ten, wyrabiany domowym sposobem, nie znalazł konsumentów, a szumnie ogłaszany „browar” przy ul. Kadeckiej jakoś nie był do odszukania dla wierzycieli.

Hypnotyzer „uzdrowiał chorych” na Śląsku

Niezwykłym oszustem zajęły się władze

Katowice, 20 października

W Siemianowicach policja aresztowała niezwykle oszustów. Sylwester Makowski, hypnotyzer, urządził przy pomocy medjum 25-letniej służącej Mariji Plegówny „niewidziane dotychczas seanse”. Wywoływał rozmaite duchy, nawet Bismarcka.

Zrozumiała rzecz, że wszyscy uczestnicy tych seansów musieli płacić sprytnemu hypnotyzerowi ogromne

sumy.

By seansom nadać większą wartość, Makowski dopuścił się profanacji kilku grobów w Grudziądzu i przyniósł do domu szkielety zmarłych. Przy pomocy tych szkieletów przeprowadzał on również „cudowne” leczenia wszystkich chorób. Makowskiego odstawiono do więzienia śledczego w Katowicach. Odpowiadać on będzie za oszustwa i profanację grobów.

Aresztowanie szpiegów we Francji, którzy wykradli dokumenty wojskowe.

Paryż, 20 października.

Według doniesień z Tulonu, wykryto tam sprawców kradzieży ważnych dokumentów wojskowych.

Na skutek prowadzonego od 4-ch dni śledztwa, aresztowano Ludwika

Vidala, rysownika w warsztatach torpedowych oraz Kamilla Andre.

W mieszkaniach obwinionych znaleziono kompromitujące dokumenty. — „Quotidien” twierdzi, że przewidziane są jeszcze dalsze aresztowania.

Szef lotnictwa czeskiego przybywa do Polski

Warszawa, 20 października.

(B) Oprócz wizyty lotników sowieckich w Warszawie, o której donosiliśmy już, oczekuje również Warszawa w najbliższych dniach wizyty szefa lotnictwa czeskosłowackiego, gen. Pfeiffra, który wylądował na lotnisku mokotowskim w dniu 24 b. m. Przyleci on na trzymotorowym aparacie typu Fokker w asyście kilku wyższych oficerów

Prawdopodobnie wizyta gen. Pfeiffra pozostaje w związku z inicjatywą czeską, zdążającą do stworzenia związku lotniczego wszystkich narodów słowiańskich. Poza Polską i Czechosłowacją, przystąpiłyby do tego związku Jugosławia oraz Bułgaria. Istnieje rów-

nież możliwość przyciągnięcia do organizacji tej Rumunii.

Ujęcie włamywaczy w Cieszynie

Cieszyn, 20 października.

W Cieszynie dokonano nocy ubiegłej wielkiego włamania do drogerji Mall-sza. Łupem złodziei padły towary, wartości kilkudziesięciu tysięcy koron czeskich. Zarządzona w okolicy Cieszyna obława, dzięki sprężystości policji wojewódzkiej dała pozytywny rezultat.

Już po paru godzinach patrol policyjny ujął uciekających ul. Szeroką złodziei. Okazali się nimi Henryk Włas i Henryk Komola z Czeskiego Cieszyna. Bandyci byli uzbrojeni. Część skradzionych towarów zdołano odnaleźć, resztę zaś przemyślił zagranicę. Władze czeskie wyraziły podziękowanie policji wojewódzkiej za szybkie ujęcie sprawców włamania.

Sprawa oparła się o sąd karny i znowu przyszyła na tapet z chwila, gdy zeszłego miesiąca został aresztowany za malwersacje dyrektor kancelarii sądu okręgowego i b. komornik Szawaluk

Okazało się, że Szawaluk był fabrykantem tego „portera bezalkoholowego”, a jego spółnikami: były poseł ukraiński i były więzień brzeski zredukowany inspektor szkolny Iwan Liszczyński i niejaki Natan Horowitz. Trójką ta, zakładając „browar”, dopuściła się oszustwa na 160.000 zł.

Śledztwo w tej sprawie prowadzi sędzia dr. Kapuściński, na polecenie którego zostali aresztowani obaj spółnicy Szawaluka. Policja odstawiła Liszczyńskiego i Horowitza wprost do więzienia sądowego.

Zgon postrzelonego przemytnika

Król-Huta, 20 października.

Jak już donosiliśmy, w pościgu za bandą przemytniczą funkcjonariusze straży granicznej postrzelili na terenie powiatu świętochłowickiego przemytnika Stanisława Radosza z Gródka-pow. bedzińskiego. Ranny przemytnik przewieziony do szpitala w Szarleju zmarł wczoraj wskutek wpływu krwi.

Aresztowanie wyrotowców

Cieszyn, 20 października.

Policja polityczna w Czeskim Cieszynie aresztowała znanego przywódcę Wszechniemców, architekta Fulda, oskarżonego o prowadzenie wraz z innymi akcji wyrotowej na terenie Śląska Cieszyńskiego. Aresztowanego umieszczono w więzieniu w Morawskiej Ostrawie. Aresztowanie Fuldy wywołało powszechną sensację.

Oblężenie bandytów pod Czeskim Cieszynem

Cieszyn, 20 października.

W Mostach pod Czeskim Cieszynem ukryło się w stodole 9 niebezpiecznych bandytów. 7 z nich żandarmerja czeska aresztowała. Pozostali dwaj ukryli się tak głęboko w sianie, że nie można ich było wydestać. Ponieważ bandyci są uzbrojeni, żandarmerja czeka, aż sami opuszczą kryjówkę.

Dokoła stodoły krążą silne patrole żandarmerji.

Minjatury

Beczka śmiechu

— O —

Klops spotyka na ulicy swego przyjaciela.
— Czemu jesteś taki zły? — zwraca się doń.

— Wyobraź sobie, że oddałem na bagaż walizkę, która zginęła... Zażądałem trzystu złotych odszkodowania.

— I nie chcieli ci dać? —
— Nie... znaleźli walizkę!

**

Papkin jest wojazerem. Przyjechał właśnie po raz pierwszy do Wygłupina. Na stacji zwraca się do zawiadowcy:

— Czy może mi pan polecić jakiś znośny hotelik w tym miasteczku?

— Widzi pan, ja panu powiem... — odpowiada zawiadowca. — Niektórzy wolą zatrzymać się w hotelu „Pod białą kuropatwą”, inni „Pod żółtą sroką”. Ale mówię panu z góry, że bez względu na to, w którym z tych dwóch hoteli pan się zatrzyma, nie będzie pan mógł spać.

— Dlaczego?

— Bo przez całą noc pan będzie żałował dlaczego pan lepiej nie zjechał do drugiego hotelu.

**

Hrabia Hieronim Abstyfikiewicz zadzwonił na lokaja i rzekł:

— Proszę powiedzieć szoferowi, żeby wyprowadził niebieską limuzynę z garażu.

— Pani hrabina wyjechała właśnie tą limuzyną... — odparł lokaj.

— W takim razie niech wyprowadzi drugą maszynę!

— Jaśnie paniuszka wyjechała właśnie tą drugą maszyną... a młody pan wsiada właśnie teraz na motocykl.

Hrabia pomyślał chwilę i odparł zrezygnowanym głosem:

— W takim razie proszę mi przynieść moje pantofle, jeżeli nikt ich nie włożył.

**

Ferddek szczyty się, że ma wielkie zdolności hipnotyczne.

— Czy wiesz — powiada do przyjaciela — że ja umiem mówić oczyma?.. Przypatr się tylko... Włóż się tego pana po drugiej stronie ulicy? — Widzę...

— Ojóż, uwaga!.. Nic do niego nie powiem, tylko na niego spojrzę, a zobaczysz, że on sam do mnie podejrze.

Jegośność z drugiej strony ulicy rzeczywiście rozeszła do Ferdka, trzasnął go w pysk i powiada:

— Jeżeli jeszcze raz wybaluszysz tak na mnie ślepia, to ci gęba z obydwóch stron spuchnie!..

O wszystkim potrochu...

Za dziesięć lat, a więc w roku 1943, odbędzie się w Warszawie wielka wystawa światowa

na wzór tej, jaka istniała do niedawna w Chicago. Mimo długiego okresu, dzielącego nas od tej uroczystej chwili, już dziś czynione są

wstępne przygotowania

w związku z tem wielkim dla naszego życia gospodarczego wydarzeniem. Utworzono już kilka sekcji, które zajęły się przygotowaniem terenów i propagandą wystawy.

**

Według tymczasowych obliczeń ministerstwa komunikacji wynika, że deficyt kolei państwowych za pierwsze pięć miesięcy bieżącego

Szkoła dzielnych żon

istnieje we Włoszech i cieszy się dużą frekwencją.

W malowniczym miasteczku lombardzkim Bergamo, położonym u podnóża Alp (nieдалеко Medjolanu), istnieje od 25-ciu lat jedyna w swoim rodzaju szkoła: „Szkoła dzielnych żon”. Uczelnia ta obchodziła właśnie w tych dniach swój srebrny jubileusz.

Założona przez panią Annę Perico-Baldini, ma ona za cel przygotowywania młodych dziewcząt do życia małżeńskiego i rodzinnego. Rządzić domem — to wcale nie tak łatwe zadanie, jak się zdaje na pierwszy rzut oka. Wymaga ono nieraz dobrego przygotowania; brak jego staje się niejednokrotnie przyczyną poważnych niesnasek domowych, a czasem — istnych wojen i rewolucyj.

Brak takiej szkoły dawał się dobitnie odczuć w sferach mieszczaństwa włoskiego, zwłaszcza medjolańskiego. Pani Perico-Baldini, powołując do życia „Szkołę dzielnych żon”, przyczyniła się w znacznej mierze do wzmocnienia kwalifikacji gospodarczych kobiet włoskich, które to kwalifikacje pozostawiają nieraz dość wiele do życzenia. Dlatego to we Włoszech szkoła taka jest instytucją nader pożyteczną.

Przez szkołę „dzielnych żon” przepłynęło dotychczas 50.000 uczennic, z czego 525 zostało nauczycielkami go-

roku wynosi przeszło 40 milionów złotych.

Wkrótce ukaże się rozporządzenie o przedsięwzięciach rozrywkowych, normujące sprawy urządzania wszelkiego rodzaju imprez, produkcji słownych i muzycznych, przedsięwzięć sportowych,

szkół tańców salonowych i t. p.

W myśl nowego rozporządzenia wszelkie te imprezy wymagają uprzedniego zezwolenia czynników administracyjnych. Nowe zarządzenie ma na celu ograniczenie rozpowszechnionych ostatnio

bezwartościowych imprez, szkodzących innym imprezom o charakterze naprawdę kulturalnym i wartościowym.

Spodarstwa. Szkoła w Bergamo, rekrutująca swoje uczennice głównie z Medjolanu i Lombardji, otworzyła z czasem filię w Rzymie.

Jaki jest program nauczania „Szkoły dzielnych żon”? Znajdujemy w nim takie przedmioty, jak „Życie rodzinne w swoich różnych przejawach”, „Podział czasu”, „Administrowanie pieniędzmi”, „Wartość moralna rady i przykładu” itp., a ponadto nauka gotowania (nie tylko w teorii, ale i w praktyce), sprzątania itd. Jednym słowem, zadaniem szkoły jest kształcenie materyału na dzielne żony, dewizą jej — „żyć nie tylko ładnie, ale żyć dobrze”.

Bóle i zawroty głowy, bezsenność, uczucie lęku, stan depresji — towarzyszące sklerozie uszuwa sok czosnku z marka F. P. wyrobu Apteki Mazowieckiej Doktora Sklepińskiego w Warszawie, Mazowiecka 10.

Broszurę o kuracji czosnkowej i informacje w Łodzi udziela Apteka Bołarski i Schatz, ul. Przejazd 19.

Najsukieczniejsza i najoszczędniejsza metoda perfumowania się jest woda kolońska „Lady”

MŁODY energiczny handlowiec, samodzielny buchalter, z wyższymi studjami, oficer rezerwy poszukuje pracy, łaskawe oferty sub. „28” do Expressu Ilustrowanego, Gdynia.

TRZYPIETROWA kamienica do sprzedania Szopienice, Kościuszki 7.

Douglas Fairbanks

założył nową wytwórnię w Londynie

(tu). — Douglas Fairbanks wraz z synem rozpoczął walkę z hegemonią Hollywoodu. Udało im się stworzyć w Londynie

wielką wytwórnię, do której przyłączyła się również znana wytwórnia amerykańska „United Artist”. Zebrano olbrzymi kapitał na ten cel, przyczem budżet tegoroczny nowej wytwórni Fairbanks ma wynosić 58 milionów franków.

Fairbanks przystąpił już do nakręcania pierwszych filmów.

Pierwszy obraz tej nowej wytwórni nosi tytuł „Car Piotr III”. Tytułową rolę gra Douglas Fairbanks, rolę zaś Katarzyny II objęła znana artystka Elżbieta Bergner (bohaterka „Arjany”), która wyemigrowała z Niemiec.

Następnym filmem tej wytwórni będzie „Don Juan”.

DZIS CIĄGNIENIE

I-ej klasy 28-ej Loterii Państwowej przeto nie zwlekaj i zakup los bezwzględnie w najpopularniejszej kolekcji w Zag. Dab.

ST. HLAWSKIEJ

Sosnowiec, 3-go Maja 23

lub w najbliższych oddziałach tej kolektury

w Będzinie, Małachowskiego 1
w Dąbrowie-Górnej, 3-go Maja 4
w Zawierciu, 3-go Maja 1
w Grodzcu, Kościuszki 3.
Na prowincję wysyłamy losy po wpłaceniu należności na konto P.K.O. 304.267.

ANDRZEJ NOMAR.

21)

Blondynka czy brunetka?

Sensacyjna powieść kryminalna.

— Co się stało? — zapytał niespokojnie.

— Nic... to wyboje na szosie — tłumaczył się niezadarnie Steryński.

Pocalunku tego zapomnieć nie mógł. I chociaż od wyjazdu z Zakopanego minęło już kilkanaście dni szukał bez nadziei spokoju w domu i na ulicy. Szczególnie w domu, gdy zmęczony pracą kładł się na kozetkę, przeżycia w aucie wracały silną falą. Męczyły go niewymownie.

Zerwał się i włożywszy niedbale kapelusz wyszedł na ulicę. Stojącemu u zbiegu ulic szoferowi kazał jechać do Urzędu Śledczego. Inspektora Granta zastał przy biurku czytającego gazetę.

— Doskonale że pana widzę — powitał go uradowany inspektor — gdzie się pan podziewał od tego czasu?

— Byłem niezdrów inspektorze — odpowiedział dziennikarz, wymijająco, unikając jego wzroku.

— Widać to, pobladł pan, wychudł — powiedział inspektor i podsunął mu dziennik zapytał:

— Czytał pan?

Steryński machnął zrezygnowany ręką.

— Nic nie czytałem i nic mnie nie obchodzi.

Inspektor roześmiał się i poklepał go po ramieniu.

— To jednak pana zainteresuje. Pozwoli pan, że przeczytam — oświadczył i nie czekając na odpowiedź, ciągnął dalej. — Pod tytułem „Która zabiła?”, znajduje się następujący opis.

Za kilka dni będziemy świadkami wielkiego procesu. Przedmiotem je-

go będzie sprawa wzruszającego dramatu, który rozegrał się swego czasu na ulicy Ludnej, zakończono go śmiercią młodego lekarza dr. Romana Miellickiego. Przed kompletem najwybitniejszych sędziów naszego miasta staną dwie urodziwe kobiety. Jasnowłosa Marja Mesanow i śniada Magdalena Mawilska, które prokurator będzie oskarżał o zbrodnię skrytobójczego morderstwa. Zbrodnia ta powstała niewątpliwie na tle erotycznym. Rozprawa ze względu na środowisko z jakiego się wywodzą bohaterki wzbudziła wielkie zainteresowanie w całym mieście. Dramat duszy kobiecej, targanej sprzecznymi uczuciami miłości i zemsty niewątpliwie zaabsorbuje wszystkich.

Inspektor skończył i odłożywszy gazetę spojrzął na Steryńskiego. Siedział w fotelu z przymkniętymi oczyma. Wyglądał bardzo mizernie. Zapadłe policzki, wydłużony nos i blada cera nie wróżyły nic dobrego.

— Co panu jest? — zapytał zaniepokojony na serio inspektor. Steryński jakby obudzony ze snu, zerwał się z krzesła.

— Nic — bąknął — głowa mnie boli.

— O, to nic strasznego, jest dobry na to sposób. Pójdziemy do jakiegoś lokalu na muzykę.

Inspektor zdjął z wieszaka kapelusz i laskę.

— Idziemy?

— Idziemy — powtórzył jak echo roztrągniony Steryński.

ROZDZIAŁ XIII.

Nadszedł dzień procesu... Obszerna ala sądowa nie mogła pomieścić ciekawej publiczności i mimo wydanych kart wstępu tłok panował nie do opisania. Wszystkie ławy i krzesła zajmowane już od wczesnego rana. Przeważała w 75 procentach pleć piękna spragniona dreszczyków sensacji.

Również łoża prasowa zajęta była do ostatniego miejsca; usadowieni przy barjerze fotografowie czyhali na swe ofiary z wycelowanymi na ławę oskarżonych aparatami. Wiała ona jeszcze pustką, jednak zazwyczaj dobrze poinformowana publiczność zdawała sobie sprawę, że oskarżone znajdują się już w gmachu sądowym i lada chwila wejdą na salę.

Na jednym z krzeseł pierwszego rzędu zasiadł redaktor Steryński. Wolał się na osobności, niż wśród kolegów swego zawodu, których wrodzona ciekawość go nieco dzisiaj denerwowała. Z dalszych rzędów dochodziły do niego przytłumione szeptami dzielącymi się wrażeniami kobiet. Brzęczały mu koło uszu — natrętne, niby osy. Tematem tych szepcików była oczywiście rozprawa sądowa. Roztrząsano pokolei każdy szczegół zabójstwa przy ulicy Ludnej, opisywanego szeroko przez prasę. Aby tematy były pikantniejsze wprost bajeczkami. Steryński całą siłą woli hamował się, aby nie zareagować. Nie mógł oficjalnie wystąpić w obronie oskarżonej, niechając się narazić na drwiny i docinki. A tak by chętnie tym wszystkim kumoszkom zamknął zjadliwe usta... Gdyby tylko mógł!.. Przerzedziały nielitościwych i obojętnych na cudzą tragedję widzów i zamkniętych drzwi sądu na wszystkie spusty, kazał dopiero sądzić.

Przy pustych krzesłach i ławach... Donosiwały go szczególnie dwie

jakieś młode kobiety, śledzące tuż za nim i plotkujące na wyścigi.

— Bo proszę pani dr. Roman Miellicki był kochankiem Marij Mesanow — tłumaczyła jedna drugiej.

Odpowiedział jej krótki ironiczny chichot.

Słowo „kochanek” uderzyło w Steryńskiego kamieniem. Byłby niewątpliwie zareagował, gdyby nie nagła cisza jaka zapanowała na sali.

— Wstać sąd idzie — obwieścił publiczności donośnym głosem woźny.

Wszyscy zerwali się z miejsc.

Z drzwi umieszczonych w rogu sali powoli poczęły wylinać się komplet sędziów, który miał wymierzyć sprawiedliwość. Gdy sędziowie zasiedli przy olbrzymim stole nakrytym zielonym sukniem, przewodniczący siwy jak gołąb mężczyzna dał znak ręką. Publiczność jakby na komendę siadła i wlepiła oczy w drzwi wiodące na kurytarz. Jeden tylko Steryński odwrócił głowę w przeciwnym kierunku i tępy wzrok wbił w weneckie okna za którymi szumiały wysokie drzewa. Cichy szmer zachwyty, jaki rozległ się na sali zmusił go do spojżenia na ławę oskarżonych. Siedziały już... Poważne i blade za wzruszenia. Przyciskały się ramionami do siebie, chociaż ława mogła pomieścić kilkanaście osób. Marja Mesanow wyglądała jak nieziemskie zjawisko. Ubrana była w czarną jedwabną suknię z białym kołnierzykiem i białymi mankietkami. Rasowe dłonie trzymały torebkę z której wyglądała chusteczka z ciemnym obramowaniem. Czarny, lśniący kolor sukni odbijał jej złocistą rozwichrzoną czuprynę.

Wyglądała jak wcielone słodyczy i smutku zarazem. Od chwili aresztowania nie zmieniła się wcale. Jedyne oczy utraciły swój blask.

Zasnuły je wyplakane łzy.

(dalszy ciąg jutro)

KSIĘŻNICZKA CYGAŃSKA

SENSACYJNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Napisał JERZY BAK

41)

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Józef Chudzik był bezrobotnym. Od dwóch godzin siedział bezczynnie przed dworcem kolejowym, gdy nagle podbiegł doń jego ukochany synek, Jaś, który pokazał mu znalezione przed dworcem kwit bagażowy.

Na podstawie tego kwitu ojciec i syn odbierają walizkę, w której ku wielkiemu swemu przerażeniu znajdują między gazetami i szmatami odrabiana rękę mężczyzny oraz woreczek z pieniędzmi i kosztownościami.

W chwili, gdy Chudzik otwierał walizkę, ktoś zapukał do drzwi. Szybko wsunął walizkę pod łóżko i w tej chwili do pokoju wszedł policjant, a za nim jakiś pan z teczką oraz dozorca Owym panem był rejent Oluński, który przyszedł mu oznajmić, że według przedśmiertnych zeznań niejakiej Klementyny Wiórczyńskiej, zamieszkałej przy ul. Śląskiej 12, jest on jedynym i właściwym synem hrabiego o nieznanym razwisku, albowiem Wiórczyńska zmarła przed wypowiedzeniem tego nazwiska.

Od sasiadek Wiórczyńskiej Chudzik dowiedział się, że ongiś służyła ona jako piastunka u pewnej hrabiny, a ostatnio prowadziła tajemniczy żywot. Odwiedzała ją pewna elegancka dama o niezwykłej urodzie, która wszyscy nazywali „Księżniczką Cygańską” i która przyjeżdża cytrynową limuzyną. Chudzik ujrzał ją pewnego razu na ulicy i uczyniła ona na nim niezwykle wrażenie.

Jeszcze tego samego dnia Chudzik postanowił pozbyć się nieszczęsnej walizki za miastem, lecz przeszkodziła mu w tym pewna chłopka. Wobec tego rzucił walizkę do stawu. Następnego dnia dowiaduje się z gazet, że policja oprócz walizki w stawie odnalazła drugą taką samą walizkę, zawierającą drugą rękę bestialsko zamordowanej ofiary.

Oprócz owej chłopki widział Chudzik z walizką zawodowy rzeźmieszek, Władysław Pakuła, który grozi Jasiowi, że odda go wraz z ojcem pod sąd, jeżeli nie wystara się o 100 złotych dla niego. Jaś dobiera sobie do pomocy swego koleżę, silacza Felka; i razem szpiegują Pakuła. Za miastem dochodzi do walki między Pakuła a jednym z jego karmratów, przyczem Pakuła pchnięciem noża zabija swego rywala.

Naręczona Chudzika jest służąca adwokata Głowniewskiego, mieszkającego w tym samym domu, zgrabna, młoda dziewczyna, której na imię Stefcia.

Głowniewski zainteresował się losem Chudzika, a gdy Jaś opowiedział mu w wielkiej tajemnicy o odkryciu dokonaniem w walizce, adwokat Głowniewski z niewiadomych przyczyn padł zemdlony na podłogę.

Jaś, obawiając się w dalszym ciągu zdrady ze strony Pakuły, szpieguje go w nocy. Okazało się, że Pakuła przeprowadza jakieś konszachty z przyjacielem Księżniczki, Karolem Zawidzkim, który polecił mu, aby zdenuncjował Chudzika, lecz Pakuła, obawiając się zemsty Jasia, nie chce się podjąć tej misji. Wobec tego Zawidzki zwraca się do Księżniczki, przez którą niejeden mężczyzna odebrał sobie już życie, aby nawiazała znajomość z Chudzikiem i skłoniła go do popełnienia samobójstwa.

Księżniczka, chcąc wzbudzić zazdrość w Zawidzkim, stara się usidlić Chudzika.

Pewnego dnia powracającego od Księżniczki Chudzika aresztują dwaj wywiadowcy.

W Urzędzie Śledczym Chudzik dowiaduje się ku swemu wielkiemu przerażeniu od nadkomisarza Belzy, że jest posiadaczem o zamordowanie hrabiego Kazimierza Burskiego, jego rzekomego ojca.

Podczas rozprawy sądowej jakiś tajemniczy „Garbusek” podaje się anonimowo jako sprawca zamordowania hr. Burskiego. Mimo energicznych poszukiwań nadkomisarza Belzy nie udało się pochwycić tajemniczego Garbuska, ani też stwierdzić kim on jest w rzeczywistości. Chudzik zostaje uniewinniony.

W melinie złodziejskiej „Bladego Józka” zbiera się cała „ferajna”; — Pakuła, znany szpryngowiec „Melonik”, krwawy sitener Bazylek i Maniek — postrach przedmieścia. Omawiana jest sprawa napadu na pałac przemysłowca Kiefera. Do roboty ma być wciągnięty również Garbusek, przeciwko któremu ostro występuje „Blady Józek”.

Garbusek dowiaduje się w melinie od Pakuły, że Zawidzki jest synem hrabiego i nazywa się właściwie Włodzimierz Strzyga-Toporski.

W tym czasie przybywa do Zawidzkiego jego wierny sługa, Piotr, który oznajmia mu, że stary hrabia wykreślił go z testamentu, gdyż dowiedział się, że on nie jest jego synem.

Zawidzki wpadł w szal.

— Czy sądzisz, że pozwolę na to, aby Chudzik otrzymał ogromny spadek po moim ojcu? — zwrócił się do księżniczki.

Zatrzymał się przed Janą, jakgdyby spodziewał się od niej odpowiedzi, lecz nie doczekawszy się jej ciągnął dalej podnieconym głosem:

— O nie, moja droga!... Na to nie pozwolę!

— Co zamierzasz uczynić... — zapytała wreszcie Jana.

— Zaraz się przekonasz!... Zaraz zobaczysz!...

To rzekłszy, otworzył drzwi i zwrócił się do stojącego na korytarzu Pakuły:

— Sprowadźcie mi tutaj tego Garbuska!... Mam dla niego robotę!

Jana uniosła się zlekka. Była widocznie zaciekawiona co też Zawidzki uczyni, jak zareaguje na czyn ojca.

Po chwili na progu zjawiała się postać Garbuska. Pakuła pozostał na korytarzu. Garbusek tym razem przebrany był jako szofer. Nosił skórzaną kurtkę i czapkę z nausznikami, zasłaniającą mu całą twarz. Nie podnosił wzroku, parząc nieruchomo w jakiś punkt na podłodze.

— Słuchajcie, młodzieńcze! — zwrócił się doń poufale Zawidzki. — Polecił mi was P... — Czy można na was polegać?...

— Z całą stanowczością, proszę pana... — odparł Garbusek. — Jestem do pańskich usług. Podejmuję się wszystkiego...

— Dobrze... Zobaczymy jak ta próba wypadnie... Jeżeli dobrze wywiążecie się z zadania, nie minie was sowita nagroda... A więc słuchajcie... Czy wiecie, gdzie leży majątek „Wierzbów“?...

— Wiem, proszę pana... Jest to posiadłość hrabiego Nepomucena Strzyga-Toporskiego... — odparł Garbusek.

— A właśnie!... Widzę, że się orientujecie w sytuacji... A znacie pałac, jaki tam się wznosi?... — pytał dalej Zawidzki.

— Tylko zdaleka go widziałem, proszę pana, wewnątrz nie byłem...

Rozdział trzydziesty piąty

Nieszczęśliwy ojciec

Pakuła czekał na Garbuska w ogromnym napięciu. Jaką robotę powierzy mu Zawidzki?... Czy jego też wciągnie do tego interesu?... Czy Garbusek podzieli się z nim zyskami?...

Oto pytanie, jakie frapowały jego umysł, gdy stał w hotelowym korytarzu, oczekując wyjścia towarzysza. Gdy Garbusek ukazał się w korytarzu, Pakuła rzucił się nań odrzucając:

— No, dobry interes?... Forse dostalęś?...

Garbusek wyjął z kieszeni sto złotych, dolożył jeszcze pięćdziesiąt i rzekł:

— Masz... To twoja część... A teraz nic nie gadaj, bo jestem zajęty...

— Idziesz na robotę?... Gadaj!

— Teraz o nic nie pytaj!... Potem pogadamy... Nie mam czasu...

Pakuła nie gniewał się nań zbyt wiele z powodu tej małomówności. Grunt, że dostał na rękę 150 złotych... Starczy na pijatykę na pewien czas... Nie nalegał więc, zbyt wiele i wprost z hotelu „Majestic” udał się do pobliskiej knajpki na „oblanie interesu”.

A tymczasem Garbusek zabrał się poważnie do roboty. Nawiązał zaraz komitwę z Piotrem i razem udali się do Wierzbowa.

Pałac wierzbowski stał na pagórku, skąd rozciągał się bajeczny widok na daleką szachownicę pól i czarną plamę lasu na horyzoncie. Za pałacem, otoczonym pięknym ogrodem, rozciągały się zabudowania gospodarskie i mieszkańskie dla służby. Była to jedna z wielu posiadłości hrabiowskich, rozrzuconych po całej Polsce. Hrabia Nepomucen Strzyga-Toporski najchętniej przebywał jednak w Wierzbowie, gdzie spędził swe dzieciństwo i młodość. Tu — jak mawiał — musi również dokończyć swego żywota...

I byłby szczęśliwym w swym ukochanym Wierzbowie, gdyby nie troski, jakie przyczyniał mu syn Włodzimierz vel Karol Zawidzki... Hrabia był człowiekiem solidnym, dbającym o opinię swego rodu, ambitnym na punkcie honoru, nie mógł więc znieść lajdackiego trybu życia, jaki prowadził jego syn... W dodatku te wieści o tem, że Włodzimierz

— To wystarczy... Grunt, że macie niezłą orientację... Otóż... Uważajcie co wam teraz powiem... W pałacu wierzbowskim mieszka stary hrabia Strzyga-Toporski... Jest on chory... Ciężko chory... Wiadomo mi, że sporządził ostatnio nowy testament, rozumiecie... Ten testament muszę mieć... I to jaknajszybciej... Zrozumiano!... Wasza w tem głowa jak to zrobić!... Grunt, żeby było zrobione! Wykraść testament hrabiego Strzyga-Toporskiego!... To wszystko!... Podejmujecie się?...

— Owszem... Dlaczego nie... — odparł niewzruszony Garbusek.

— Dla ułatwienia zadania dam wam do pomocy starego sługę, Piotra, który wam pomoże... No, to wszystko... Kiedy możecie jechać?...

— Choćby zaraz, proszę pana...

— Doskonale... Tu macie sto złotych na drogę... Resztę Piotr załatwi... Jutro oczekuję was zpowrotem... No, niech się wam powiedzie...

— Dziękuję... — odrzekł Garbusek, zgarniając pieniądze.

Wyszedł na korytarz, a za nim Zawidzki, który odszukał Piotra i kazał mu szykować się do drogi.

— Nie miałem innego wyjścia... — wyjaśniał Janie po powrocie. — Gdyby testament ojca zyskał moc prawną, byłbym unieszczęśliwiony na całe życie... Jeśli testament zniknie bez wiedzy ojca, majątek przechodzi automatycznie w moje ręce... Wtedy zaczniemy nowe życie, prawda, Jano?...

— To wystarczy... Grunt, że macie niezłą orientację... Otóż... Uważajcie co wam teraz powiem... W pałacu wierzbowskim mieszka stary hrabia Strzyga-Toporski... Jest on chory... Ciężko chory... Wiadomo mi, że sporządził ostatnio nowy testament, rozumiecie... Ten testament muszę mieć... I to jaknajszybciej... Zrozumiano!... Wasza w tem głowa jak to zrobić!... Grunt, żeby było zrobione! Wykraść testament hrabiego Strzyga-Toporskiego!... To wszystko!... Podejmujecie się?...

— Owszem... Dlaczego nie... — odparł niewzruszony Garbusek.

— Dla ułatwienia zadania dam wam do pomocy starego sługę, Piotra, który wam pomoże... No, to wszystko... Kiedy możecie jechać?...

— Choćby zaraz, proszę pana...

— Doskonale... Tu macie sto złotych na drogę... Resztę Piotr załatwi... Jutro oczekuję was zpowrotem... No, niech się wam powiedzie...

— Dziękuję... — odrzekł Garbusek, zgarniając pieniądze.

Wyszedł na korytarz, a za nim Zawidzki, który odszukał Piotra i kazał mu szykować się do drogi.

— Nie miałem innego wyjścia... — wyjaśniał Janie po powrocie. — Gdyby testament ojca zyskał moc prawną, byłbym unieszczęśliwiony na całe życie... Jeśli testament zniknie bez wiedzy ojca, majątek przechodzi automatycznie w moje ręce... Wtedy zaczniemy nowe życie, prawda, Jano?...

— To wystarczy... Grunt, że macie niezłą orientację... Otóż... Uważajcie co wam teraz powiem... W pałacu wierzbowskim mieszka stary hrabia Strzyga-Toporski... Jest on chory... Ciężko chory... Wiadomo mi, że sporządził ostatnio nowy testament, rozumiecie... Ten testament muszę mieć... I to jaknajszybciej... Zrozumiano!... Wasza w tem głowa jak to zrobić!... Grunt, żeby było zrobione! Wykraść testament hrabiego Strzyga-Toporskiego!... To wszystko!... Podejmujecie się?...

— Owszem... Dlaczego nie... — odparł niewzruszony Garbusek.

— Dla ułatwienia zadania dam wam do pomocy starego sługę, Piotra, który wam pomoże... No, to wszystko... Kiedy możecie jechać?...

— Choćby zaraz, proszę pana...

— Doskonale... Tu macie sto złotych na drogę... Resztę Piotr załatwi... Jutro oczekuję was zpowrotem... No, niech się wam powiedzie...

— Dziękuję... — odrzekł Garbusek, zgarniając pieniądze.

Wyszedł na korytarz, a za nim Zawidzki, który odszukał Piotra i kazał mu szykować się do drogi.

— Nie miałem innego wyjścia... — wyjaśniał Janie po powrocie. — Gdyby testament ojca zyskał moc prawną, byłbym unieszczęśliwiony na całe życie... Jeśli testament zniknie bez wiedzy ojca, majątek przechodzi automatycznie w moje ręce... Wtedy zaczniemy nowe życie, prawda, Jano?...

— To wystarczy... Grunt, że macie niezłą orientację... Otóż... Uważajcie co wam teraz powiem... W pałacu wierzbowskim mieszka stary hrabia Strzyga-Toporski... Jest on chory... Ciężko chory... Wiadomo mi, że sporządził ostatnio nowy testament, rozumiecie... Ten testament muszę mieć... I to jaknajszybciej... Zrozumiano!... Wasza w tem głowa jak to zrobić!... Grunt, żeby było zrobione! Wykraść testament hrabiego Strzyga-Toporskiego!... To wszystko!... Podejmujecie się?...

— Owszem... Dlaczego nie... — odparł niewzruszony Garbusek.

— Dla ułatwienia zadania dam wam do pomocy starego sługę, Piotra, który wam pomoże... No, to wszystko... Kiedy możecie jechać?...

— Choćby zaraz, proszę pana...

— Doskonale... Tu macie sto złotych na drogę... Resztę Piotr załatwi... Jutro oczekuję was zpowrotem... No, niech się wam powiedzie...

ny, wreszcie zerknął na Garbuska i poszedł spełnić polecenie. W sieni zatrzymał się, chcąc odlepić kopertę, lecz tuż za nim zjawił się Garbusek.

— Miał pan tylko zanieść kopertę panu hrabiemu, nic więcej...

Piotr speszył się i poszedł dalej. Garbusek szedł wślaz za nim, aż znikł za solonowami drzwiami. Hrabia otworzył kopertę, spojrzął na wizytówkę i onieźmiał.

— Gdzie jest ten pan? — zapytał ożywionym głosem.

— Czeka w drugim pokoju... — odparł zdumiony Piotr.

— Proszę go tu w prowadzić i zostawić nas samych...

Piotr i pielęgniarka, wyszli z salonu.

— Pan hrabia pana prosi... — burknął służący.

Garbusek wszedł do salonu, który tonął w półmroku.

— Ach, to pan... — rzekł hrabia, wyciągając doń rękę. — Witam pana... Cóż pana do mnie sprowadza, panie...

— Psssst! — przerwał mu Garbusek Przedewszystkiem zechce mi pan zwrócić wizytówkę...

Hrabia spełnił jego prośbę.

— Czy otrzymał pan zamkniętą kopertę?...

— Tak jest... — potwierdził hrabia, dziwiąc się nieco ostrożności swego gościa.

— Zechce pan nie wymieniać mego nazwiska... Niechaj dla pana nazywam się podobnie jak dla wszystkich, poprostu Garbuskiem... Czy możemy tu swobodnie porozmawiać?

— Owszem... Przypuszczam, że nikt nie ma powodu nas podsłuchiwać...

— Widzę z tego, co pan hrabia mówi, że niebardzo się pan hrabia orientuje w sytuacji... Zaraz sprawdzę...

Zbliżył się ostrożnie, na palcach do drzwi i otworzył je raptownie. Do pokoju wpadł z całym impetem Piotr z przerażoną miną...

Hrabia spojrzął nań groźnie.

— Piotrze!... Cóż to ma znaczyć?...

Podsłuch w moim pałacu?!

— Ależ... nie... panie... hrabio... ja tylko... chciałem...

— Precz stąd!... Żeby cię tu więcej nie widział!...

Piotr burknął coś pod nosem i odszedł mocno skonfundowany.

— Widzę teraz, że pańskie ostrożności były słuszne... — potwierdził hrabia Ale teraz nikogo nie ma... Możemy już swobodnie mówić... Cóż pana do mnie sprowadza, kochany panie, Garbusku.

Garbusek usiadł również przy oknie i odparł:

— Sprawa pańskiego syna, panie hrabio...

— Aha... To ciekawe... Cóż panu wiadomo w tej sprawie?...

— Pozwoli pan hrabia, że najpierw ja zadam kilka maleńkich pytań...

— Proszę bardzo... Chętnie pana słucham...

— Czy wie pan o tem, że syn pański mieszka w hotelu „Majestic” pod przybranym nazwiskiem Karola Zawidzkiego?...

— Nie... Pierwsze od pana słyszę... Dlaczego ukrywa się pod obcym nazwiskiem?... Czy moje nazwisko okrywa go hańbą?...

— O, nie... Uczynił to z innych względów... Poprostu, aby prawdziwy syn pana hrabiego nie wpadł na ślady swego ojca... On się ukrywa w ten sposób przed swym rywalem, który jest na prawdę pańskim synem...

— Wiem, że Włodzimierz nie jest prawdziwym Strzygą-Toporskim... I o moje uszy obita się ta wieść... Ale któż mi wskaże mego prawdziwego syna?...

— Ja... — odparł Garbusek.

— Pan wie, kto jest moim prawdziwym synem?...

— Tak... Józef Chudzik... Bezrobotny, żyjący w straszliwej nędzy wraz ze swym synkiem, Jasiem...

(Dalszy ciąg jutro).

Tragiczna spowiedź Erwina Gorgona.

WPIEKLE UDREĆCZEN

— Gdzie jest Rita?...
Było przed samym obiadem. Ojciec był już w domu. Obiad, jak we wszystkich rodzinach ludzi pracujących podawany był u rodziców Erwina z niezwykłą punktualnością o godzinie drugiej. Wszyscy byli na miejscu, tylko Rity nie było.

Ojciec skwapliwie podjął pytanie Erwina.

— Gdzie jest Rita?... Kto się o to pyta? — Jej mąż? Kto nigdy nie wie co się dzieje z jego ukochaną i bardzo wierną żoną? — Mój najstarszy syn — Erwin.

Pani Gorgonowa próbowała interwenjować. Ale ojciec był zagniewany ostatnio na Erwina tak mocno, że wystarczyło mu przyczyny najbłahszej, by wybuchał potokiem narzekania i wyrzutów. I tym razem nie przepuścił okazji. Erwin po rozmowie z opryskiem o długich paznogciach nie tylko zdenerwowały do najwyższego stopnia, lecz wręcz przerażony i zupełnie wytracony z równowagi, nie umiał znaleźć dla ojca słowa odpowiedzi. Skrył się do pokoju który zajmował z Ritą i dzieckiem. Tam było cicho przynajmniej.

„Nie martw się synku!..”

Mały Erwinek spał... Ojciec stał nad jego łóżeczkiem i spoglądał jak malutka pierś dziecka podnosi się w równym spokojnym oddechu. Malec westchnął ciężko, i przewrócił się na drugi bok. Erwin przechylił się ku niemowlęciu. Czuł moc, bijącą ku niemu od tego maleństwa. Czuł dławiącą go w gardle tkliwość, gdy patrzył na dziecko. Erwinek znów westchnął.

— Wzdychasz, ciężko wzdychasz — szepnął do synka Erwin — bo masz takiego ojca. Bo rodzice źle żyją, bo ojciec nie zarabia, bo jest chory i bo spotkał tego okropnego pana Antoniego... Dlatego jest ci tak ciężko na świecie...

Dziecię spało cichem snem niemowlęcia. Erwin spoglądał na jego twarzyczkę i na małe usta, poruszające się jakby ssały.

— Ale nie martw się, synku... — Erwin już nie szeptał do dziecka, tylko bezgłośnie poruszał wargami do samego siebie... — Nie martw się. Będzie lepiej. Ojciec jest właśnie przed decyzją o posunięciach. Albo wóz, albo przewóz! Musi się wszystko zmienić. Kto wie? Może ojciec nawet będzie musiał wyjechać?...

Malec uśmiechnął się przez sen. Erwin uśmiechnął się do dziecka. Począł znów głośniej:

— Podobają ci się ten projekt! Odpowiada ci... Zgadzasz się? Uważasz, że tylko w ten sposób dojdzie kiedyś rodzina młodych Gorgonów do czegoś — nieprawda?... — Erwin nagle rzekł głośno: — Dobrze, wyjedziemy. Daleko, bardzo daleko, niech się co chce...

Erwin nie dokończył tego zdania, pełnego wiary w powodzenie swego przedsięwzięcia. Rozległo się ciche skrzypnięcie drzwi i po chwili z palcem u ust, pocichutku weszła do pokoju Rita:

Rozmowa z Ritą

— Cicho... Cóż... Dziecko obudzisz... Co ci się stało? Rozmawiasz z Erwinem?...

Rita na palcach zbliżyła się do Erwina. Podała mu swą białą rękę — małą, ale mocną i jędrną. Erwin czuł, że Rita sprzyjała mu dzisiaj.

Ostatnio znów zaczęły się między nimi nieporozumienia. Rita jakby traciła cierpliwość. Raziło ją wszystko, męczyły ją przytyki teścia, wyczerpał ją brak pieniędzy i ta wieczna pogoda za jakimś zajęciem dla Erwina... Przez długi czas była wyrozumiała, była nawet miększa od Erwina. Ale ostatnio jakby zerwały się wszystkie tamy, które kłębowały jej żywiołowy temperament, jej wybuchową naturę. Wiedziała dobrze, że Erwin jest bez winy, ale pod jego adresem wysuwała najróżniejsze zarzuty i pretensje; zdawała sobie sprawę z tego, że Erwin nie potrafi zmienić

tej lub innej sytuacji, ale do niego kierowała skargi i żale.

Rita podniosła oczy na Erwina. Dojrzała wypięki na jego twarzy — rezultat rozmowy z „Panem Antonim“ i dziwne niespokojne spojrzenie...

— Erwinie, co się stało?
Erwin machnął ręką.

— Nie warto gadać. Nie mamy szczęścia, Rito. Coś się zawzięło na nas. — Los, czy przeznaczenie.

Mówili ciągle szeptem. Mały Erwin spał w łóżeczku i niekiedy wzdychał głęboko.

Rita płonie zemstą

Rita zbliżyła się do Erwina. Ujęła go za ramię.

— Dlaczego tak mówisz?... Nie wolno tak mówić. Los, przeznaczenie... Na mnie się nic nigdy nie zawężmie. — Bo na to ja jestem człowiek, silny człowiek, żeby wszystkie przeszkody usu-

nać... Nie trzeba się poddawać. Trzeba walczyć. I najlepiej od razu pokazać wrogowi, że się ma broń silniejszą niż on... — Oczy Rity płonęły ogniem nieublaganej, nieustępliwej namietności: — Co się stało? Mów! — rzuciła ostro.

Dopiero niedawno Rita dowiedziała się o owej sprawie z bytłem. Miała jeszcze wszystko świeżo w pamięci. — Erwin zaczął tedy bez wstępów:

— Natan chce mnie szantażować. — Ma jakąś kartkę z moim obliczeniem i z moim podpisem.

Rita zerwała się z brzegu łóżka, na którym siedziała. Już nie szeptała, a charczała głośnie:

— Co ty mówisz! To niemożliwe! I co ty na to! Że też niema śmierci na tego lotra?!

— Nie. Śmierci niema. Ale jest inny sposób. Antoni, „Pan Antoni“ chce mu tę kartkę wykraść. Ta sama szafka co wtedy.

Rita poczęła biegać po pokoju. Biegała na palcach, sprawowała się moż-

liwie cicho i nie szeptała już, a charczała, dysząc ciężko. Wyglądała groźnie, niesamowicie prawie...

— Zgodzisz się na ten projekt. Nie masz innego wyjścia. Bestji trzeba odrazu lub urwać! Nie wolno się patyczkować.

Erwin zadrżał. Lękał się tej kobiecy. Obawiał się panicznie ładunku namietności, jaki tlił się w niej i groził lada chwila wybuchem.

— A co potem będzie?

— Potem? Potem uciekniesz. Wyjedziesz ze Lwowa, gdzieśmy niczego nie zaznali — prócz nieszczęść i kłopotów. Ja do ciebie przyjadę. I będę z tobą. Zaczniemy nowe życie. Nie będziesz miał tej zmyry na sumieniu...

Erwin chciał coś odpowiedzieć. Ale u drzwi ich pokoju rozległo się lekkie pukanie:

— Zupa na stole.

(Dalszy ciąg jutro)

Wolna Trybuna

„Czemuś to uczyniła mamusiu!..”

Rozpaczliwy list nieszczęśliwej matki

Pani Janina Sz. w Skarżysku Kam.— Niestety ów pan „Heniek z Łodzi“ nie podał swego nazwiska, wobec czego nie mogę sprawdzić czy chodzi tutaj o znajomego Pani.

Pani Jadzia K. z Torunia. — Żał mi Pani serdecznie, że Pani, dziecko jeszcze

prawie, tyle już w swem życiu przeszła. Droga Pani Jadziu, popełniła Pani już raz błąd w życiu. Błędem tym było małżeństwo wbrew woli rodziców, którzy, jak się to następnie okazało, mieli rację. Na usprawiedliwienie swoje może Pani jednak podać, że była Pani wówczas

zakochana, a potem liczyła zaledwie 16 lat. Dziecko młode i niedoświadczone, które poszło za popędem swego serca. Teraz jednak, jest Pani dojrzałą kobietą, a przynajmniej dojrzałą uczyniła ją Jej nieszczęśliwe małżeństwo i Jej macierzyństwo.

Gdyby teraz popełniła Pani jeszcze jeden błąd, tym razem znacznie potworniejszy i nie do naprawienia, nieby Pani na swoje usprawiedliwienie podać nie mogła.

Zdaje sobie chyba Pani sprawę, droga Pani Jadziu, że są chwile w życiu człowieka, w czasie których zastanawia się nad swoim losem i swymi poczynaniami i mimo, że nie jest z losu zadowolony, że życie ma ciężkie, radość sprawia mu przeświadczenie o tem, że nie popełnił świadomie żadnego błędu i żadnego zła. Pani zaś tembardziej musi się pilnować i tembardziej baczyć na siebie. Pomijając już odpowiedzialność przed sobą samą, ponosi Pani jeszcze odpowiedzialność za spokój rodziców, którzy może nazewnątż tego nie okazują, ale boleją nad losem Pani i kto wie, czy ten właśnie wzgląd nie uczynił ich przykrymi we współżyciu.

Pozatem najważniejszą odpowiedzialność przed własnym dzieckiem, które kiedyś podrośnie i będzie miało prawo z wyrzutem w przedwczesnie dojrzałym spojrzeniu, zapytać: „Czemuś to uczyniła mamusiu?“

Wierzę, że cierpi Pani. Cierpi Pani więcej od każdej przeciętnej kobiety, którą zły los postawiłby w tej samej sytuacji. Więcej dlatego, że cierpi Pani dumą i ambicją. Ludzie ambitni cierpią częstokroć podwakroć. Pani Jadziu, trzeba jednak umieć mężnie znosić cierpienia do czasu, aż uśmiechnie się do Pani szczęście i znajdzie Pani pracę, której Pani szuka, aby niezależnie się materialnie od rodziców i wychować swoje dziecko.

Cierpi Pani. Zgadza się z tem, ale przecież w czasie małżeństwa z człowiekiem, który posuwał się do rekocznów cierpiła Pani znacznie bardziej? Trochę wytrwałości Pani Jadziu. Zejść na śliską drogę jest bardzo łatwo i zdaleka wydaje się to ponętne. Powrotu jednak stamtąd niema, a zbliżka życie kobiet zarabiających własnym ciałem na potrzeby codzienne, nie jest takie łatwe i takie proste. — Uciekać przed przykrościami w bagno tortur moralnych i fizycznych? To nie wydaje mi się rozsądne Pani Jadziu.

Rodzicom swoim niech Pani taktownie wytłomaczy, że nie czynia słusznie, utrudniając, i tak już ciężkie, Pani życie. Że to co się stało należy do przeszłości i wyrzuty nic teraz nie pomogą.

Różdzka, która odnajduje zwłoki

zakopane w ziemi na znacznej głębokości

(sb) Nienotowany dotychczas w dziejach kryminalistyki wypadek wydarzył się w Anglii. Przed dwoma miesiącami w dzielnicę portowej dokonano bestialskiego morderstwa.

W jednej z restauracji pobili się dwaj pijani marynarze. Jeden z nich zadał Joemu Fidlingowi kilka ciosów flaszka od piwa w głowę. Ranny marynarz usiłował zbiec. Wyszedł on na ulicę, został jednak dopędzony przez swego prześladowcę, który zadał mu jeszcze kilka ciosów.

Fidling zwałił się nieprzytomny na bruk, a napastnik począł go kopać tak długo, aż Fidling skonał. Policja nadaremnie poszukiwała mordercę. — Najbardziej jednak tajemniczem było to, że zginął również zamordowany.

Po dwóch miesiącach dzielnicę portowa była terenem nowego, niezwyklego wypadku. Na ulicy pojawił się nagle jakiś nagi mężczyzna. Nagusa aresztowano.

Okazało się, że był to marynarz, John Wilkins, który jest niespełna zmysłów. Warjata odstawiono do zakładu dla umysłowo-chorych. Wkrótce tekarze zameldowali policji, że Wilkins przyznał się do zamordowania Fidlinga. — Przesłuchany przez policję, potwierdził

swę zeznania, przyczem oświadczył, że gotów jest wskazać miejsce, gdzie zakopał zwłoki zamordowanego.

Wilkins w towarzystwie policjantów udał się za miasto, gdzie wskazał rozległą łąkę, oświadczając, że na jej terenie pochował Fidlinga. Dokładnego miejsca morderca nie mógł jednak wskazać.

Z pomocą policji, przyszedł różdzkarz, Jack Mewes. Oświadczył on, że za pomocą swej różdzki gotów jest wskazać miejsce, gdzie zakopane są zwłoki Fidlinga. Po 3-godzinnych poszukiwaniach, Mewes natknął się wreszcie na właściwe miejsce. Gdy rozkopano grunt, znaleziono rzeczywiście na głębokości trzech metrów zakopane zwłoki. — Zapytany, w jaki sposób doszedł Mewes do takiej wprawy, iż za pomocą różdzki odnajduje zwłoki — odpowiedział, że zdolności swe w tym kierunku odkrył zupełnie przypadkowo. Przed rokiem, czynił poszukiwania w Szkocji za ropą naftową. W pewnym miejscu, poczęła różdzka drzeć mu w rękę. Okazało się, że Mewes nie odkrył wprawdzie pola naftowego, ale znalazł miejsce, w którym zakopany był niedawno zdechły koń. — Obecnie Mewes potrafi ujawniać zakopane w ziemi zwłoki.

Zerwał z Europą i został arabem

Był urzędnik angielski przeżył rzadką metamorfozę

(z) „Daily Express“ opowiada ciekawą historję pewnego Anglika, który porzucił życie europejskie dla życia araba-muzułmanina i uważa, iż zamiana ta jest dlań bardzo korzystna.

Jest nim John Philby, były urzędnik brytyjski w Indiach, Transjordanii i Mezopotamji, któremu polityka rządu angielskiego w stosunku do Arabów nie odpowiadała pod żadnym względem. Zgłosił się on do plemienia arabskiego „Wagabi“, został przyjęty, przeszedł na wiarę muzułmańską i zamieszkał na stałe w Mekce pod nazwiskiem Hadż-Abdully.

W ubiegłym roku Hadż-Abdulla pod protektoratem króla Ibn-Sauda od-

był ciekawą i wielce niebezpieczną podróż, w czasie której zbadał dziką południową część pustyni, którą arabowie nazywają „Pustem miejscem“.

Obecnie nowoupięcony oraz zrezygnował z takich niebezpiecznych przedsięwzięć i mieszka w Mekce, prowadząc żywot przeciętnego Araba.

Żona Hadż-Abdully, Angielka, która poślubiła go wówczas, gdy był jeszcze Johnem Philby, udała się za mężem do Arabji, że jednak nie przeszła na wiarę muzułmańską, dostęp do Mekki jest dla niej zamknięty. Mieszka ona w Dze-dzie, mieście portowym, gdzie mają swą siedzibę wszyscy Europejczycy.

Naprzód odwołuje się do referendum okręgów

Warszawa, 20 października.

(RM) W dniu dzisiejszym w godzinach porannych K. S. Naprzód zawiadomił Zarząd PZPN-u, że odwołuje się do referendum okręgów piłkarskich w sprawie decyzji PZPN-u, nakazującej rozegranie dogrywk 7-io minutowej z drużyną WKS Śmigły.

Listem Naprzodu zajmował się Zarząd PZPN-u, który stwierdził, że odwołanie się do referendum okręgów od decyzji Zarządu w sprawach weryfikacji zawodów jest niezgodne z przepisami statutu. Jedyną instancją do której można się w tych sprawach odwołać jest walne zebranie PZPN-u.

Jednocześnie zarząd PZPN-u postanowił, że finałowe rozgrywki o wejście do Ligi muszą się w dalszym ciągu odbyć normalnie wobec czego do finału stają drużyny Polonia i WKS Śmigły.

Ponieważ urządzenie pierwszego meczu finałowego w Wilnie już w nadchodzącą niedzielę napotyka na trudności, mecz ten rozegrany zostanie w niedzielę dnia 29 października, a rewanż odbędzie się w dniu 5 listopada w Warszawie.

Przed spotkaniem Cracovia—Wisła

Jutro w niedzielę, dnia 22 bm. odbędzie się sensacyjne zawody dwóch odwiecznych rywali krakowskich Cracovii i Wisły na boisku tej ostatniej o godzinie 2.30 po południu.

Jak się dowiadujemy obie drużyny w zrozumieniu ważności tego spotkania przygotowują się nadzwyczaj pilnie do tych zawodów i mobilizują swe najlepsze sily.

Wisła wystąpi w swym najlepszym składzie z braćmi Kotlarczykami, Pychowskim, Arturem, Stefaniukiem i Obtułowiczem, Cracovia z Mysiakiem, Malczykiem, Szumcem, Pałakiem, Kubinkim i innymi.

Udział Kossoka i Kisielińskiego na tym meczu, jest niemal że wykluczony, gdyż obaj jeszcze nie zdołali wyleczyć się z poniesionych kontuzyj.

Uwaga uczestnicy konkursu

Dzisiaj zamieszczamy kupon główny

W dniu dzisiejszym zamieszczamy kupon główny naszego konkursu sportowego. Kupon ten należy wyciąć, wypełnić i wraz z dziesięcioma kuponami zwykłymi włożyć do koperty i zaadresować Redakcja Expressu, Łódź, ulica Piotrkowska 49, Konkurs sportowy. Czytelnicy krakowscy mogą oddawać kopony bezpośrednio do naszej redakcji w Krakowskiej, mieszczącej się przy ul. Pijarskiej 4.

Wysyłającym listy pocztą zwraca-

my uwagę, że wystarczy nalepić znaczek 10-groszowy i napisać na kopercie „druk“.

Jutrzejszy „Express“ przyniesie spis dziesięciu nagród ofiarowanych dla uczestników konkursu.

Do rekordowej ilości nagród przybyły dwie, które niewątpliwie wywołają sensację wśród naszych Czytelników.

A więc prosimy o cierpliwość do dnia jutrzejszego.

Konkurs sportowy „EXPRESSU“

Kto będzie mistrzem Ligi?.....

Kto wypadnie z Ligi?.....

Kto wejdzie do Ligi?.....

Imię i nazwisko.....

Adres.....

CRACOVIA MISTRZEM POLSKI

Finałowy mecz szczyptorniaka zweryfikowany jako walcowy.—Deszcz kar na zawodników Chorzowa

Głośny skandal na mistrzostwach Polski w szczyptorniaku rozegranych w dniach 8 i 9 października w Królewskiej Hucie o czym już w swoim czasie obszernie pisaliśmy — znalazł epilog na posiedzeniu Wydziału Gier i Dyscypliny P. Z. G. S. w dniu 16 października br. Zweryfikowano finałowy mecz Cracovia—Chorzów jako v. o. 5:0 dla KS Cracovia i tem samem ta ostatnia uzyskała tytuł mistrza Polski na rok 1933.

Na tymże samem posiedzeniu ukarano następujących graczy Chorzowa: — *Hakermana 6-miesięczną dyskwalifikacją za kopnięcie zawodnika Zjednoczonych Łódź, Kadę Rudolfa 6-miesięczną dyskwalifikacją za słowna obraze sędziego meczu Cracovia — Chorzów, Imiol-*

czyka Adolfa pseud. Kostek dożywotnią dyskwalifikacją za czynne znieważenie sędziego Nowaka z Warszawy w meczu Cracovia — Chorzów.

Kierownika zaś Chorzowa Włocławka nagana za niereagowanie na zachowanie się zawodników jego klubu.

Warto zaznaczyć, że p. Włocławek piastuje godność prezesa Śl. Z. G. S. Również ukarano grzywną K. S. Chorzów kwotą 25 złotych za niesportowe zachowanie się poza boiskiem i utrudnienie przeprowadzenia zawodów o mistrzostwo Polski.

Decyzję Wydziału Gier i Dyscypliny PZGS przyjmie opinia sportowa z wielkimi zadowoleniem.

Komunikat Zarządu Ligi w sprawie meczu Wisła-Podgórze

Zarząd Ligi wydał oficjalny komunikat w sprawie zarzutów postawionych Wisłę przez KS. Garbarnię w związku z meczem Wisła—Podgórze.

Komunikat ten brzmi następująco: „W związku z meczem Wisła—Podgórze w dniu 2 lipca wygranym przez Wisłę w stosunku 10:1, KS. Garbarnia wystąpił z szeregiem zarzutów, kwestionujących wynik meczu.

Skrupulatnie przeprowadzone w tej sprawie dochodzenie przez Wydział Gier i Dyscypliny Ligi wykazało bezpodstawność wszystkich zarzutów Garbarni przeciwko Wisłę. Wobec tego Zarząd Ligi na posiedzeniu w dniu 19 października rb. na wniosek Wydziału Gier i Dyscypliny postanawia:

ukarać Zarząd KS. Garbarnia grzywną zł.

200.—

za niewłaściwą treść pism kierowanych do władz piłkarskich,

za podanie zarzutów w formie faktów bez uprzedzenia ich stwierdzenia a w następstwie tego w formie wyrządzającej szkodę sportowi piłkarskiemu a w szczególności godzącemu w dobre imię Ligi,

za dopuszczenie do opublikowania tych zarzutów w prasie przed ukończeniem dochodzenia przez władze piłkarskie.

Protest Podgórze rozpatrywany był przez W.G.I.D. Ligi

(RM) Wydział Gier i Dyscypliny Ligi na swem ostatnim posiedzeniu ukarał nagana Brożka z KS. Podgórze oraz dyskwalifikacją dwumiesięczną z zawieszaniem na przeciąg pół roku Kryskiewiczza (Warta).

Obie te kary nałożone zostały w związku z meczem niedzielnym wygranym przez Wartę w stosunku 2:0.

Jednocześnie WGD Ligi rozpatrywał protest złożony przez KS. Podgórze w związku z powyższym meczem i postanowił zasięgnąć opinii sędziego p. Leczacza.

Kupon

dający prawo uczestniczenia w konkursie sportowym Expressu ilustrowanego

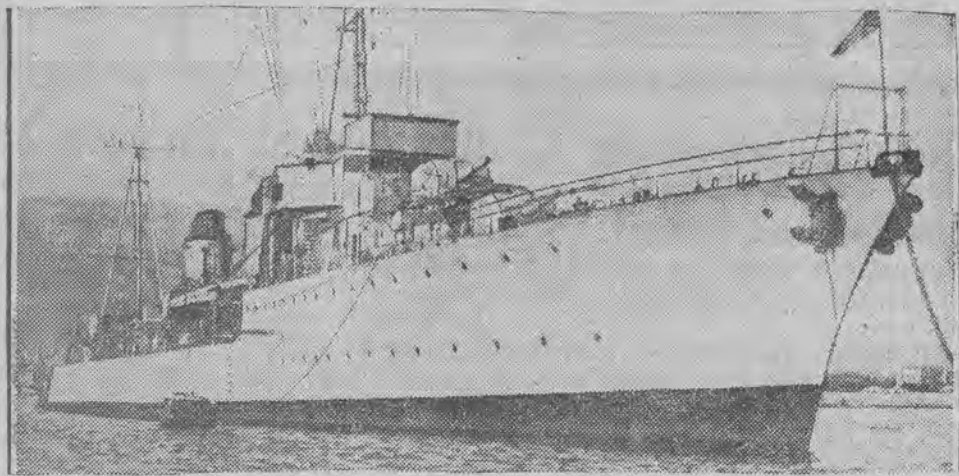
Tabela wygranych

1-go dnia ciągnięcia 1-ej kl. 28 loterji państwowej

(Dalszy ciąg ze str. 3-ej).

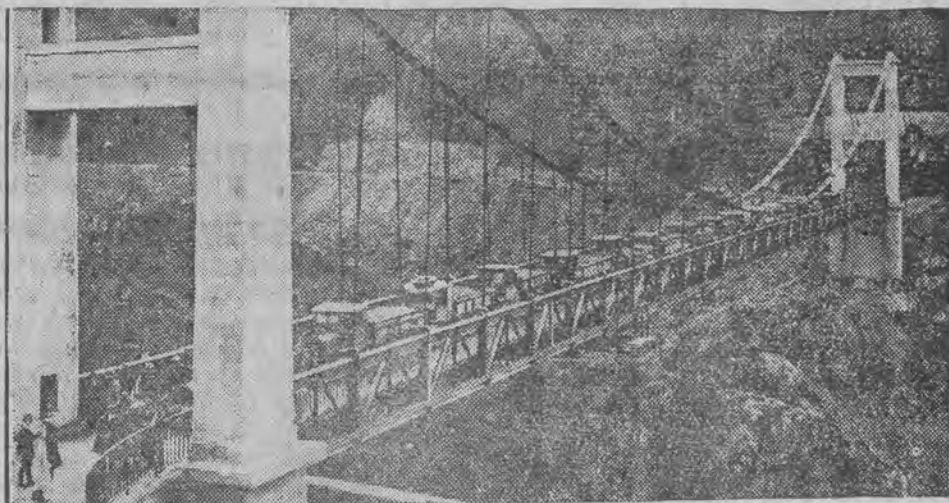
50095	110	802	14	407	544	845	65	51016	63	96	
137	239	50	52	560	95	721	935	52040	164	357	95
732	63	804	15	36	53003	08	22	54	258	307	468
536	46	751	849	54081	330	418	587	692	55349	412	678
939	56011	38	234	350	609	914	15	57005	112	34	53
53	84	300	54	407	723	822	54	56	914	58186	365
564	712	923	64	59177	204	428	63	579	632	81	60043
117	34	74	205	65	313	412	645	47	73	61010	39
104	95	297	326	89	435	81	764	964	62044	93	414
63	530	63233	553	85	674	756	852	77	64169	302	435
533	38	748	895	65074	546	75	748	66116	19	242	494
494	630	700	11	33	41	42	827	923	67139	240	337
98	583	607	38	46	68111	14	43	61	369	579	745
69038	446	603	49	742	70030	159	534	93	609	67	751
83	964	71032	200	724	944	89	72154	73	342	452	668
83	715	79	86	73166	273	499	535	643	790	808	11
11	987	74176	93	389	527	32	603	18	746	75092	325
99	496	538	76103	464	70	591	933	77006	106	414	719
78001	106	414	719	78001	13	90	152	246	508	635	682
79019	84	511	26	47	65	673	726	822	909	96	80001
103	83	214	41	95	346	467	594	846	81077	90	119
61	246	311	413	519	81	99	914	68	82227	480	590
733	862	83105	42	51	52	263	98	318	49	452	586
692	84086	248	656	914	85003	80	81	166	200	61	614
319	530	87	601	95	911	86206	327	485	539	66	714
61	811	87068	181	216	301	442	48	508	712	919	81
88085	89	176	208	69	446	527	737	80	89049	482	674
868	90077	288	526	56	716	932	34	62	98	91132	36
302	628	793	920	21	92009	84	29	8330	56	520	89
759	840	904	32	61	93049	407	624	94088	116	23	45
427	663	711	890	95032	456	90	502	03	708	47	96027
239	56	301	61	587	634	64	93	740	800	68	906
60	97143	202	305	445	586	609	13	98	789	98034	316
20	74	441	46	616	846	99098	114	51	397	515	19
73	899	967	100187	466	99	514	34	58	723	54	821
101010	31	52	123	435	628	826	939	102093	96	134	46
60	212	471	516	622	41	732	37	80	858	984	103103
70	289	318	104320	495	525	87	636	43	55	69	783
327	33	75	989	97	105232	421	89	735	95	106039	82
273	489	514	41	73	745	107352	71	544	96	690	715
951	68	92	108233	54	68	420	50	554	71	603	71
867	985	109133	372	495	569	98	677	747	952	110048	98
244	97	328	481	510	36	111104	234	36	82	301	85
913	112003	17	29	106	45	99	300	511	20	714	26
113063	234	89	511	901	114481	524	617	37	83	812	949
70	115064	103	268	328	437	516	51	627	89	763	899
905	116060	75	166	226	44	84	339	581	607	90	720
117021	39	72	120	42	209	35	51	337	597	639	77
745	74	99	809	1089	95	222	37	417	594	2252	97
390	529	36	644	60	861	965	3123	266	481	589	726
34	913	71	4163	92	274	304	419	561	615	27	815
5105	298	312	53	279	590	685	99	794	902	58	6016
27	61	108	208	587	608	60	976	949	7145	68	348
451	75	739	88	96	972	8043	71	629	9263	337	66
85	99	536	98	625	722	32	853	972	10356	476	596
876	946	99	11078	325	29	901	47	12014	94	209	385
426	547	66	646	51	717	54	844	13189	92	248	618
327	857	976	14222	35	318	24	443	587	677	96	766
846	952	5031	346	444	722	53	70	866	83	16036	112
21	33	99	202	362	410	18	540	55	70	720	56
832	916	17047	106	23	59	203	300	416	47	541	641
51	18041	164	69	879	917	72	81	19143	63	382	729
844	77	20016	76	123	38	223	378	551	652	63	69
70	76	931	21014	27	104	70	89	247	67	411	14
30	64	523	633	81	701	803	912	22193	328	459	519
63	64	600	24	23046	89	275	78	454	552	621	56
58	727	63	865	917	24024	83	517	641	54	60	781
817	79	943	25027	270	368	412	16	865	944	26004	201
509	959	27124	67	86	289	554	97	614	96	706	32
76	28051	164	411	21	504	28	636	7049	20	22	73
99	29377	439	91	518	661	750	72	894	30189	315	48
411	61	661	97	710	50	884	932	31140	41	75	202
42	327	82	642	48	88	32093	205	7	326	490	726
853	90	930	33109	209	84	308	621	33	936	34042	146
243	483	607	728	44	822	35050	64	316	412	47	55
769	937	36038	146	82	213	373	495	800	21	44	48
49	993	37009	85	141	50	52	225	447	537	794	843
915	38250	512	56	636	709	18	807	10	39224	40	412
91	653	888	95	943	40042	237	87	317	75	497	524
611	732	56	41044	47	168	96	18	61	69	466	533
644	52	846	979	42061	62	114	99	202	63	413	572
624	707	909	43120	260	81	485	566	892	959	44011	80
234	50	332	489	634	35	71	798	816	45000	164	293
94	313	500	50	46189	307	468	501	50	628	803	969
47033	189	414	31	590	680	94	856	72	939	48046	71
164	284	515	81	608	91	93	49001	16	87	226	60
3											

Rekord szybkości w marynarce francuskiej

Na zdjęciu widzimy statek francuski „Cassard”, który ustalił rekord szybkości na 82,5 km. na godzinę.

Doliny znikają

Gigantyczny most, który widzimy na powyższym zdjęciu, wybudowany został nad rozległą doliną Sarrau w Avergne (Francja).

Zębolecznictwo za pomocą promieni X

W instytucie „Imperial” w Londynie przeprowadzane są próby leczenia zębów za pomocą promieni „X”.

Najmłodsi rodzice we Francji

Na zdjęciu widzimy najmłodszą, bo 13-letnią mamusię i jej 17-letniego męża, którzy po otrzymaniu specjalnego zezwolenia od prezydenta republiki francuskiej, zawarli małżeństwo. Młody małżonek i tatuś wstydliwie zakrywa swą twarz przed obiektywem, można go jednak obejrzeć lepiej na zdjęciu w owalu. Za młodymi niania nosi kilkomiesięczne niemowlę, owoc ich wczesnej miłości.

Puchar, zdobyty przez polskich aeronautów

Puchar Gordon - Benneta, zdobyty przez kpt. Hynka i por. Burzyńskiego na międzynarodowych zawodach balonów kulistych w Chicago.

Codzienna nowelka „Expressu”

Opowieść przemytnika.

Grzaliśmy się przy piecu w ciasnej i ponurej kuchence. Rzecz działa się w jednej z pogranicznych wiosek francuskich.

Gospodarz, stary, rutynowany przemytnik częstował nas świeżym, dopiero przywiezionym tytoniem.

— Nie boicie się przemycać? — rzuciłem pytanie.

— Nie, nie boję się — uśmiechnął się w odpowiedzi. — To już nasz fach.

Mój ojciec słynął w całej okolicy, jako król przemytników. Gdy umarł, miał już przeszło osiemdziesiątkę. A prawie do ostatnich lat pracował w fachu przemytniczym i trzeba przyznać, że był znacznie sprytniejszy i zręczniejszy, niż jego młodszy koledzy.

W tych czasach przemycano głównie zapalki. Nabywców nigdy nie brakło.

Ojciec mój stale wędrował z wielkim workiem, naładowanym kontrabandą. Znal jakiegoś tajemniczego przejścia graniczne, gdzie bardzo rzadko można było się natknąć na strażnika. W tej wsi, gdzie obecnie mieszkamy, znajdowali się główni jego odbiorcy. Ojciec oddawał im cały towar i po krótkim, najwyżej jednodniowym wypoczynku, wyruszał na następną wyprawę.

Strażnicy znali go doskonale. Wiedzieli, że masowo przemyca zapalki, ale nigdy nie mogli mu dowieść winy. Ani jedna rewizja osobista, czy mieszkaniowa, którym podlegał bardzo często, nie ujawniła kontrabandy.

Pewnego dnia, działo się to już przed wielu laty, ojciec mój powracał z wyprawy z większą partją towaru. Zatrzymał się przedewszystkiem u swego największego odbiorcy, starego szewca Josepou.

Wszedł do izby i stanął jak wryty.

Stary szewc klęczał przed łóżkiem swej ośmioletniej córeczki i zalewał się gorzkimi łzami.

— Co się stało? — spytał go, mój ojciec.

— Niestety, wielkie nieszczęście! Dziecko jest ciężko chore. Boję się, że nie przeżyje dzisiejszej nocy.

A lekarz był? — spytał ojciec.

— Nie, nie był. Nie mogłem przecież dziecka zostawić samego i pójść do miasteczka po lekarza. To potrwałoby kilka godzin.

— W takim razie ja pójdę po lekarza — powiedział stanowczo ojciec.

— Nie wiem, kochany przyjacielu, czy to się jeszcze przyda — drżącym głosem odrzekł starszek. — Zanim

wrócisz z lekarzem, moje dziecko pewno już nie będzie żyło.

Ojciec przez parę chwil zastanawiał się i wreszcie powziął jakąś decyzję. Wyrzucił ze swego worka cały towar i oczyścił go starannie.

— Co zamierzasz uczynić? — spytał go szewc.

— Wpakuję dziewczynkę do worka i zabiorę ją ze sobą do miasteczka. Uważam, że to jest jedyne wyjście. Jeśli bowiem tutaj mielibyśmy czekać na lekarza, to istotnie mogłoby być zapóźno.

Stary szewc ze wzruszenia aż pocałował go w rękę. Ojciec odsunął go delikatnie od siebie, wpakował nawpół przytomną dziewczynkę do worka i natychmiast wyruszył w drogę.

Tym razem nie obawiał się już strażników. Przecież za ten żywy towar nie mogła mu grozić żadna kara.

Szedł więc śmiało główną drogą, starając się jedynie o to, by jaknajszybciej znaleźć się w miasteczku.

I po godzinnej wędrówce natchnął się na dwóch strażników.

— Nareszcie mamy cię, ptaszku! — zawołał jeden z nich z triumfem. — Tym razem masz już przy sobie towar i nic cię nie uchroni przed więzieniem!

— Za ten towar nie grozi żadna kara! — uśmiechnął się ojciec. — Proszę, możecie zbadać mój worek.

Strażnicy oczywiście przeprowadzili rewizję. Trudno wprost opisać ich zdumienie, gdy wyciągnęli z worka żywą dziewczynkę.

Ojciec w paru słowach wytłumaczył im wszystko. Nie ufali mu jednak zbytnio i oświadczyli, że pójdą razem z nim do lekarza.

Tak też uczynili.

Lekarz długo badał dziewczynkę i wreszcie oświadczył, że wprawdzie stan jej jest bardzo poważny, lecz wszystko przemawia za tem, że uda się ją utrzymać przy życiu.

Dziecko pozostało u niego. Tam przecież miało zapewnioną najlepszą opiekę.

A ojca strażnicy zabrali na posterunek.

Badano go tam przez parę godzin, konfrontowano ze starym szewcem i wreszcie oczywiście wypuszczono na wolność.

Przecież i tym razem nie mieli żadnych dowodów, że uprawia przestępczą działalność.

Na tem mój rozmówca skończył swą opowieść.

Przez parę chwil trwało milczenie, które wreszcie przerwałem.

— I co się stało z tą dziewczynką? — spytałem. — Czy utrzymano ją przy życiu?

Chłop wybuchnął głośnym śmiechem.

— Ależ oczywiście, że ją uratowano! — odpowiedział. — Może ją pan chce zobaczyć? Wejdz tu, Ludwiko, zóñezeczko moja, pewien pan chce z tobą pomówić!

Tłum. D.

ODDZIAŁY: KRAKÓW: ul. Piłarska 4, Telefony: 165-00 171-50. (Oddział dla całej Małopolski). Ekspozytury krakowskiego oddziału: TARNÓW, pl. Kościuszki L. 3; NOWY SĄCZ, ul. Lwowska L. 24; RZESZÓW, ul. Zamkowa L. 4; KATOWICE, Administracja ul. Piastowa 9, tel. 7-17. Redakcja, Pl. Wolności 5, tel. 24-12; SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 28; BĘDZIN, ul. Malachowskiego 1; DĄBROWA GÓRNICZA, ul. 3-go Maja Nr 4; ZAKOPANE, Krupowski, dom p. W Krzeptowskiego; GDYNIA, ul. 10-go Lutego, tel. 11-69; CZĘSTOCHOWA, Al. Panny Marii Nr 21, tel. 4-48; KALISZ, ul. Złota Nr. 14; LUBLIN, ul. Kollataja 5, tel. 3-48 (Oddział dla województw: lubelskiego, wołyńskiego, poleskiego i ziemi radomskiej) Ekspozytury lubelskiego oddziału: Radom, ul. Żeromskiego 30. Równe, ul. 3-go Maja 285 i Brześć n. B., ul. 3-go Maja 50; KIELCE, ul. Sienkiewicza Nr. 39, tel. 171; SKARŻYSKO, ul. Ilżecka Nr. 16, tel. 40; PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, ul. Garncarska 3; WŁOCŁAWEK, Kościuszki Nr. 5; TOMASZÓW MAZOWIECKI, ul. Polna Nr. 11, tel. 168; WILNO, ulica Jagiellońska Nr. 8, tel. 15-54; KRYNICA, ulica Kraszewskiego, dom Schwartza.

Konto P. K. O. „Wydawnictwo Republika”, Nr. 68.148 Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 49. Tel. Administracji: 122-14. Tel. Redakcji: 127-24. 136-43. 136-44. 189-00.

Prenumerata: Z kosztami przesyłki pocztowej zł. 3 gr. 50 miesięcznie

Ogłoszenia: W tekście 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4 szpalty); nekrologi 40 gr. za wiersz milim. Drobne: za słowo 15 groszy, najmniejsze zł. 1.50. Poszukiwanie pracy: za słowo 10 groszy, najmniejsze zł. 1.20.